

The Centrality of the Civil Disobedience Movement (CDM) in Myanmar's Post-Coup Era

Policy Briefing – SEARBO

Australian
National
University

The Author

Prepared by an anonymous author

DISCLAIMER

This article is part of a New Mandala series related to the Supporting the Rules-Based Order in Southeast Asia (SEARBO) project. This project is run by the Department of Political and Social Change at the Australian National University. The opinions expressed here are the authors' own and are not meant to represent those of the ANU.

Published by

new mandala

NEW PERSPECTIVES ON SOUTHEAST ASIA

Co-sponsored by

**Australian
National
University**

**Coral Bell
School of Asia
Pacific Affairs**

Front cover image: [Protestors utilise public infrastructure to amplify English-language messages intended to generate overseas support](#)

Contents

English text	2
--------------	---

Introduction	2
--------------	---

The Military Coup	3
The Emergence of the Civil Disobedience Movement	3
The Growing Popularity of the Civil Disobedience Movement	4
Consolidating the Civil Disobedience Movement	8
Responses of the Military	12
Four Cs–Coups, CDM, COVID, Crisis	14
Conclusion	15
Bibliography	17
Further Reading List	20

Burmese Translation	22
---------------------	----

မြန်မာနိုင်ငံ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အကြမ်းမဖက်အာဏာဖီဆန်ရေး လူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) ၏ အချက်အချာကျမှု	22
နိဒါန်း	22
စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှု	23
အကြမ်းမဖက်အာဏာဖီဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) ပေါ်ပေါက်လာခြင်း	23
အကြမ်းမဖက်အာဏာဖီဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) ကျော်ကြားလာခြင်း	24
အကြမ်းမဖက်အာဏာဖီဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) စုစည်းခိုင်းစာခြင်း	27
စစ်တပ်၏ တုံ့ပြန်မှု	32
အာဏာသိမ်းမှု၊ အာဏာဖီဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု၊ ကိုဗစ်ကူးစက်ရောဂါနှင့် အကျပ်အတည်း	33
နိဂုံး	35

English text

Introduction

Emerging as the first act of defiance after the military coup on 1 February 2021, the Civil Disobedience Movement (CDM) is a general strike mobilisation spearheaded by hundreds of thousands of civil servants. The CDM has become the centre of focus for all parties involved in the post-coup era in Myanmar. To those opposing the coup and the military, the CDM is not only an anti-coup campaign but also a foundation from which to replace the military-controlled administrations. For the military and its supporters, the CDM was a surprise, and represents a threat to maintaining coercive and central power in the post-coup era—a threat that needs to be dealt with through the strongest measures available.

This report explains the CDM in three different phases — emergence, growth, and consolidation — by highlighting the significant developments, campaigns, and relationships among key political actors and organisations involved; it will also explain the measures taken against the CDM by the military to consolidate its grip. Like in many other authoritarian countries, the civil disobedience campaign in Myanmar comprises a wide range of forms including banging pots and pans, street protests, refusal to pay bills, and boycotting state-sponsored lottery and military-affiliated businesses. However, this paper mainly focuses on the actions and roles of CDM civil servants, locally known as the CDMers, as the civil disobedience campaign is widely referred to the act of civil servants pledging not to work under the military.

The movement began with healthcare workers refusing to go to work on the day after the coup. The movement has rapidly become the country's largest social movement since 1988 uprising, crippling all major government functions and the country's economy. The movement grew exponentially, with some CDMers becoming leaders of the National Unity Government (NUG), an alternative government to the State Administration Council (SAC) formed by the military. Protesters have resorted to both persuasive and coercive tactics, including a controversial “social punishment” campaign, to strengthen the movement. Having the highest volumes of CDM participants, the health and education sectors have become the NUG's strongest alternative administrative mechanisms delivering services to the people. However, when the third wave of the COVID-19 pandemic struck the country in mid-June, the effects of the CDM *and* the military's crackdown against the CDM backfired, creating what may be the country's worst humanitarian crisis to date. Despite a reduction in pace over the seven months since the coup, recent events have shown that the CDM still possesses popular support at home and afar, indicating the rivalry centred around the CDM will continue to intensify.

The Military Coup

After allegations of irregularities and poll fraud in the November 8 general election in which the National League for Democracy (NLD) won more than 80 percent of the total votes, the military (Tatmadaw), led by the commander-in-chief senior general Min Aung Hlaing, staged a coup d'état on 1 February, the same day that the Pyithu Hluttaw (House of Representatives) was set to confirm and certify the results of the election.

The military arrested State Counsellor Aung San Suu Kyi, President U Win Myint, and many other NLD leaders — along with prominent NLD supporters — in pre-dawn raids. The former general and military-appointed Vice President U Myint Swe declared a one-year state of emergency and transferred power to the military, despite this process having no constitutional basis.

The coup was almost universally unpopular, sparking mass protests and boycotts against military-affiliated businesses, but also creating renewed fighting with several ethnic armed organisations, including signatories to the Nationwide Ceasefire Agreement (NCA).

As of 27 August 2021, over 1000 protesters and bystanders, including more than 70 children, have been killed and nearly 8,000 people have been arrested by the military. A total of 65 people has been sentenced to death, including two under the age of 18.

Due to renewed fighting and violence across the country, about 22,000 people have fled to the neighbouring countries and 206,000 people have been forcibly displaced within the country since 1 February.

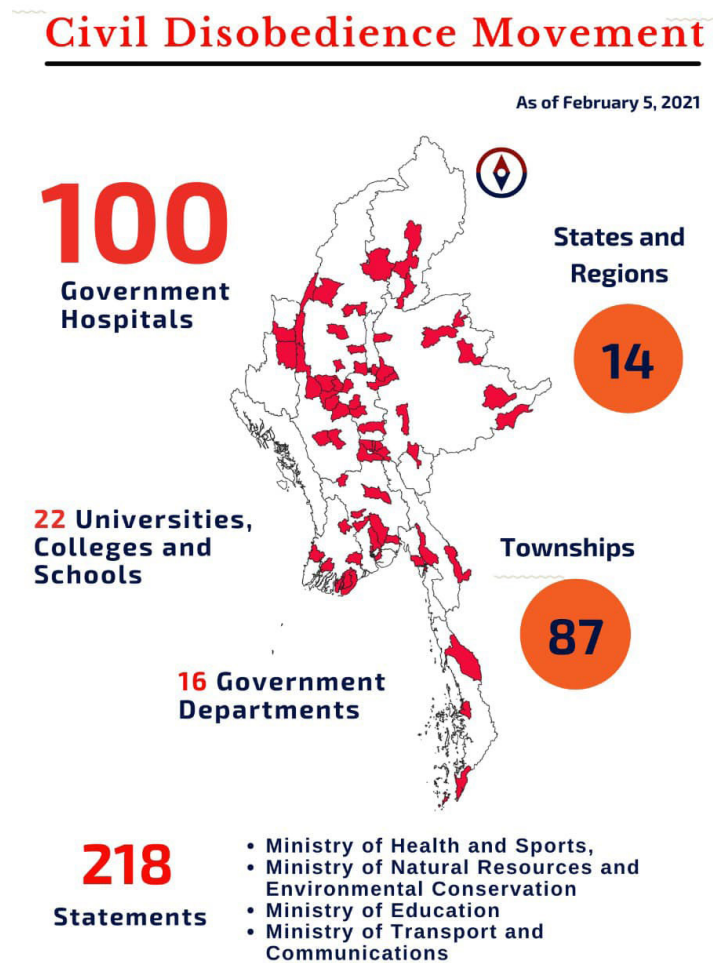
The Emergence of the Civil Disobedience Movement

The first week of the coup was critical for the emergence of the CDM. In his first interview with the local media on 1 February, U Win Htein, a patron of the NLD, urged the public to create a non-violent movement to protest against the coup, referring to the civil disobedience movement of India led by Mahatma Gandhi. On 2 February, Min Ko Naing, a protest leader of the 1988 uprising, used social media to call for the launch of a “no recognition and no participation” campaign.

A prominent physician from the Myitkyina General Hospital, Kachin State, is believed to be the first civil servant and healthcare professional to refuse to go to work. Subsequently, a group of medical doctors from Mandalay hospital and other hospitals created a network and launched the online campaign by circulating a statement condemning the military coup.

Minister of Health and Sports Dr Myint Htwe, appointed by the NLD government, was one of the first high-ranking officials to resign without being arrested in pre-dawn raids. His trip to Yangon from Naypyidaw on the morning of 3 February, after announcing his resignation, attracted nationwide attention. A day after the coup, healthcare workers from about forty hospitals, medical institutes, and COVID-19 testing centres announced their decision to join the movement and stop work indefinitely.

Figure (1) Numbers of Public Offices, Hospitals, and Schools involved in the CDM Campaign in Five Days after the Coup

Source: [Civil Disobedience Movement Facebook Page](#)

The Growing Popularity of the Civil Disobedience Movement

The movement gained momentum with the onset of street protests. As street protests intensified across the country—following the protest led by Dr. Tayzar San in Mandalay and the one led by Ei Thinzar Maung and Esther Ze Naw Bamvo in Yangon—so did the calls for CDM and participation in the movement. Along with other slogans such as “release all detained leaders,” “say no to military coup,” and “federal democracy,” the “CDM” and “Don’t go to office, break away” became some of the most popular slogans of the anti-coup demonstrations across the country. The call for the CDM became an integral part of protesters’ speeches, writings, and visual communications. While some portrayed the CDM as the best bulwark in defence against the military-rule, some further described the CDM as a silver bullet that could entirely end the military’s dominance in politics.

Protest in support of the CDM in Yangon. Photo Credit: [Maung Sun on Wikimedia](#) (CC BY-SA 4.0)

The online campaigns of some healthcare workers attracted thousands of views and reactions. The Civil Disobedience Movement Facebook page, which was launched on the afternoon of 2 February, attracted more than 100,000 followers in a few hours. Two days after the coup, more than 110 public hospitals and health departments in 50 townships joined the campaign. Some local news sources estimated that 90% of the total number of healthcare workers joined the CDM in the first month.

Wearing red ribbons as a gesture of defiance, thousands of teachers and administrative staff from educational institutions and ministries echoed calls to walk away from their work. As of the first week of May, the Myanmar Teachers' Federation (MTF) estimated 60 percent of 35,000 tertiary education staff and 27 percent of a total of 450,000 workers in primary and secondary education joined the CDM.

Declaring themselves "CDM universities", hundreds of universities and colleges, which had been closed for a year due to the pandemic, refused a military order to reopen. Among the twenty-five ministries, the Ministry of Education has one of the highest proportions of CDM participation in all states and regions. In Chin, Kachin, Kayah (Karenni), and Sagaing, 50 to 65 percent of teaching staff joined the movement. Student and teacher unions also campaigned against reopening schools in June, claiming the military was using the education system as propaganda to show the country is back to normal regardless of the ongoing COVID-19 outbreak. As a result, about 90 percent of 9 million primary and high students did not enrol for the new intake.

Healthcare Workers Protesting with Three Finger Salute in Front of a Private Hospital in Yangon. Photo Credit: [Maung Sun on Wikimedia](#) (CC BY-SA 4.0)

Volunteers from Covid quarantine centres protesting the military coup. Photo Credit: [Kummari](#) (New Mandala)

A large number of civil servants from Ministry of Transport and Communications, Ministry of Electricity and Energy, Ministry of Social Welfare, Ministry of Planning and Finance, and private and public bank employees actively took part in the CDM campaign, leading to closure of the railway network, international airports, border trade, and the banking system. Most CDM civil servants are at junior levels, but hundreds of gazetted officials, such as deputy directors, assistant directors, and staff officers joined the movement as well. The protest of local administrators under the General Administration Department (GAD), which is mostly made up of retired army personnel, has attracted much public attention. Many ward and village tract administrators closed their offices and hung posters with “CDM office.” In some townships in Yangon and Mandalay, CDM participation among ward offices is as high as 100%, leaving the military completely in the dark.

Despite the strict control, there were police participating in the CDM as early as 2 February. Two brothers serving in the police force in Kyangin Township, Ayeyarwady Region, are known as the first “CDM police”. Out of 84,000 police officers nationwide, about 60 police officers in Kayah State, 45 in Chin State, and more than 100 in Nay Pyi Taw, Mandalay, and Pado regions were participating in the CDM within a month of the coup. By the first week of March, over 880 police had defected across the country, including 173 from Kayah (Karenni) State.

However, many of them were from State and Regional Police forces, not from the Combat Police Battalions, locally known as “Lon Htein,” responsible for cracking down on protests. One of the first army officers to defect, Captain Lin Htet Aung, estimated that around 1500 soldiers had defected by mid-August and that between 50 and 60 soldiers a day ask for his help to join the CDM.

Like the police force, many of the CDM soldiers are not from army battalions, but from the Navy, the Air Force, artillery units, as well as support units and arms factories. As of July, all of them are low-ranking, with the highest ranks being the acting Police Colonel Tin Min Tun from Yangon’s Special Intelligence Department (Special Branch) and a few Army Majors, including Major Nyunt Naing from the Kalaw-based No. (7) Infantry Battalion. According to a press conference given by the NUG’s Union Minister of Planning and Finance, U Tin Tun Naing, on 24 August, more than 410,000 of about one million civil servants have participated in the CDM since the coup.

The popularity of the CDM movement has extended beyond the country. U Kyaw Moe Tun, the Permanent Representative of Myanmar to the United Nations, made a shocking speech at the UN General Assembly on 26 February, urging the international community to use “any means necessary” against the military, and to restore democracy. His action seemed to pave the way for diplomats and staffers at Myanmar’s embassies around the world to join the CDM. By 7 March, a total of 30 embassy staffers from seven countries including the United States, Switzerland, Germany, Israel and Japan, had denounced the coup and joined the CDM.

In addition, six academics at the University of Oslo in Norway nominated the CDM for

the 2022 Nobel Peace Prize on 22 March, reinforcing public confidence in the impact of the CDM. The nomination stated: “the Civil Disobedience Movement strives to create a united stand against the military’s divide and rule tactics and for federal democracy. If successful, this holds the potential of ending Myanmar’s long legacy of direct and indirect military rule and intrastate armed conflicts.”

Consolidating the Civil Disobedience Movement

Having witnessed the crackdown on the protests and impact of the CDM over the military’s administrative capability, protesters have resorted to various methods to increase and sustain the CDM movement. Not only did they patiently persuade civil servants and reward the CDM participants, but they also employed coercive and ethically controversial approaches, such as social punishment campaigns, threats, and intimidation against those who refused to join the CDM. Moreover, supporting the CDM has become a priority for all groups opposing the military coup: especially for the Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw (CRPH) and the NUG, the CDM is perceived as the most important pillar to boost its domestic support.

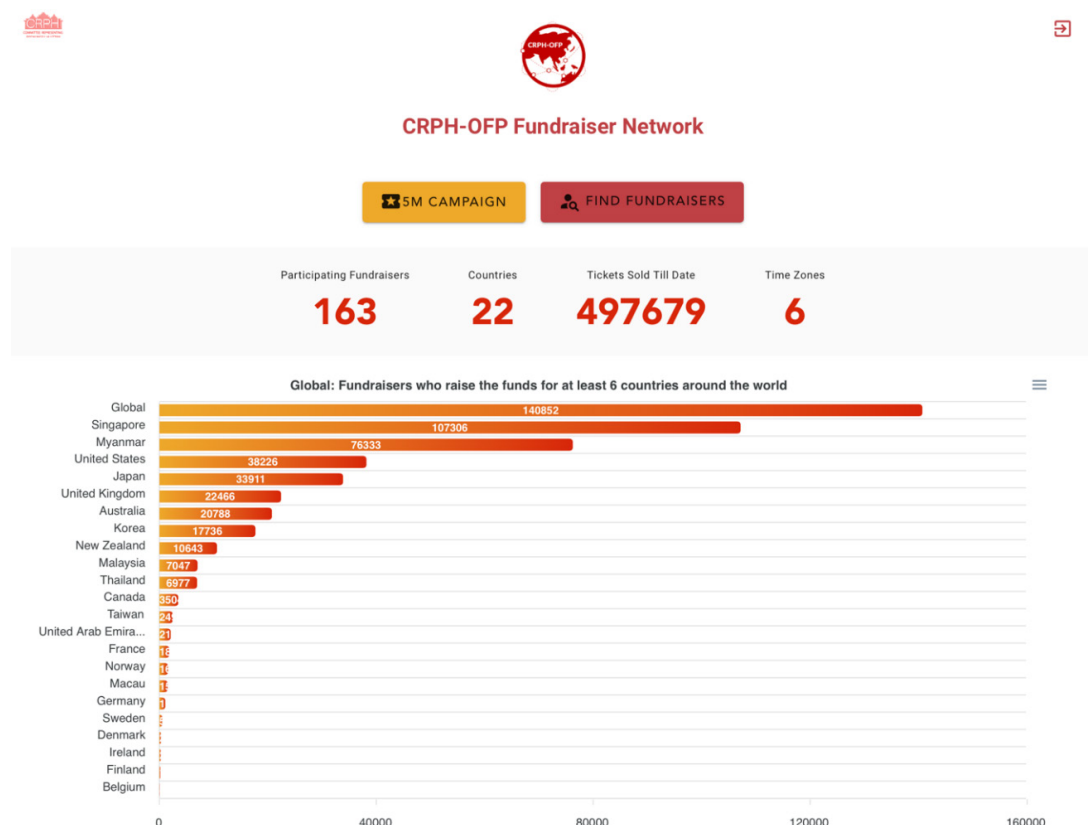
When the street protests escalated, the facades of government offices turned into regular gathering places for protesters. While some protesters begged staff not to come to the office, others built barriers to block the offices’ entrances and embarrassed those attending work on social media. Led by the CDM civil servants and the tech-savvy youth known as Generation Z, a “Social Punishment” online campaign was launched and grew exponentially since the third week of February. Social media platforms such Facebook, Instagram, and Tiktok have been used to identify and shame those who refuse to join the CDM, supporters and relatives of military officers, and those who have not condemned the coup. More than 160 people are listed on a website called “Social Punishment” as traitors. Lists collected by universities’ alumni and students number in the hundreds. Protesters also carried pictures of non-CDM civil servants and posted them in public spaces. Despite debate over whether these coercive approaches were ethical and in line with principles of non-violence, many campaigners considered such actions effective and justifiable in response to military violence.

The “social punishment” campaign poses a great threat to non-CDM civil servants, those close to the military, and military-affiliated businesses. There have been a number of instances demonstrating the impacts of the social punishment campaign, ranging from the deactivation of target’s social media accounts, to running away from their residences, to the permanent closure of their businesses and even (in some cases) death threats and murders. Moreover, some civil servants, including high-ranking healthcare workers, announced their participation in the CDM after their names were added to the lists. Although street protests and CDM participation have been significantly reduced due to the deadly crackdowns, many people are still actively engaging in the campaign, reaching more than two hundred thousand posts using hashtag #socialpunishment on Facebook alone as of the end of July.

The CRPH has identified the CDM movement as one of its primary missions since its

formation on 5 February. Even though there was criticism over the CRPH's political ambiguity and over-reliance on the NLD party, the CRPH has been recognised for its quick response to the CDM. In order to boost the CDM participation, the CRPH has designated "the CDM Week" since the second week of February and began collecting donations from the public via a website called "We Pledge CDM Myanmar". Two days after launching the website, the CRPH announced that the CDM civil servants would be supported monthly and formed the CRPH-CDM Supporting Team to compile a list of CDM participants. The CRPH-CDM Supporting Team social media page states that each participant receives a regular payment of 50,000 to 100,000 Kyat (AUD 50 to 100) per month and on some days, a total payment sent to the participants amounted to more than 200 million Kyat (AUD 200,000). Although the exact number of civil servants receiving the CRPH's support has never been disclosed, it is estimated that the CRPH is supporting more than five thousand people regularly. According to statements of the CRPH, majority of the financial support comes from Myanmar diaspora communities in foreign countries such as the United States, the United Kingdom, South Korea, Japan, Singapore, and Australia. On 26 April, the CRPH introduced the CRPH-Official Fundraising Program, providing official fundraiser certificates to organisations and individuals outside of the country. As of the second week of August, 163 organisations and individuals from 22 countries have been certified as regular fundraisers on behalf of the CRPH.

Figure (2) Webpage of the CRPH Fundraising

Apart from the CRPH-led CDM support activities, there are several community-led CDM supporting programs that have emerged since early February. Many of these fundraising activities are led by existing charity groups and civil society organisations, including religious organisations. One-to-One CDM campaign and Wine Gyi Chote (WGC) Campaign are two of the most well-known and resilient campaigns aiming to support the CDM. In the One-to-One CDM campaign, individuals or groups make one off or regular donations to the fundraisers. Organisers of this campaign announced that 1786 CDM civil servants have been receiving a monthly allowance since February, but the funding incoming to the One-to-One has gradually decreased starting from May. In the WGC program, one CDM civil servant is being supported directly by five to ten people in his/her vicinity with the facilitation of the fundraising groups. In the first few days after its formation, more than 1200 million kyats were raised and about 9700 CDM civil servants were supported, members of the WGC announced on 8 March. A variety of methods are being used to send support for the CDM. Declining confidence in the banking system and the military's restrictions on remittances, as well as strict surveillance, have led expatriates to revive the once popular "hundi" or "hawala" system, an informal remittance system operated by unlicensed financial brokers.

For sending cash domestically, mobile financial services such as Wave Money and KBZPay are widely used in the country, even though the service charges up to 10% per transaction.

Figure (3) CRPH's online registration form for CDM Civil Servants

The screenshot shows the CRPH's online registration form for CDM Civil Servants. The form is divided into two main sections: a header/branding area on the left and a registration form area on the right.

Header/Branding Area (Left):

- Background: Red.
- Logo: CRPH (Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw).
- Text: "CDM Support Team", "လူထု လှုပ်ရှားမှုမှ ကြိုဆိုပါသည်" (We welcome from the people's movement), and "Civil Disobedience Movement (CDM) တွင် ပါဝင်သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း သူရဲကောင်းများကို လေးစားဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။" (We respect and honor the brave citizens who are part of the Civil Disobedience Movement (CDM)).

Registration Form Area (Right):

- Fields include: (နိုင်) (Country), ##### (Phone Number), ဝန်ကြီးဌာန (Ministry Name) *, Choose Ministry Name, ဌာန (Department) *, Choose Department Name, ရာထူး (Title) (သင့်ရာထူးဖြည့်ပါ) (Enter your title), အလုပ်လုပ်ရာပြည်နယ် (Working State) *, Choose State, အလုပ်လုပ်ရာမြို့နယ် (Working Township) *, Choose Township, နေထိုင်ရာပြည်နယ် (Current State) *, Choose State, နေထိုင်ရာမြို့နယ် (Current Township) *, Choose Township, and မှတ်ပုံတင်/ဝန်ထမ်းကဒ်/အခြားအထောက်အထား * (Enter ID card/Employee card/Other supporting documents *).

However, there are criticisms of CRPH's approaches and capability to support the CDM. It has been criticised for undermining community-led CDM supporting groups, accused of monopolising CDM supporting activities without proper consultation with civil society, and over-reliance on the NLD's network. Activists claimed that many community-led activities have been discontinued as local and foreign donors are less interested in them and become more reliant on the CRPH-led program. Moreover, despite the large percentage of the CDM participation rate, the CRPH has been criticised for being unable to provide regular support in ethnic areas.

In addition to providing support to CDM civil servants, there have been efforts to develop alternative administrative mechanisms to challenge the military's rule, with the assistance of CDM civil servants. When the NUG was formed, some prominent CDM civil servants were appointed to senior positions. Dr. Zaw Wai Soe, the Rector of the University of Medicine 1, was assigned Union Minister for the Ministry of Education and Ministry of Health, and Dr. Sai Khaing Myo Tun, a professor at Yangon University, was appointed Deputy Minister of Education. The NUG's alternative administrative mechanisms are strongest in the health and education sectors, not only because the ministers themselves are influential CDM civil servants but also because these sectors have the highest level of CDM participation. The NUG's Ministry of Education announced its Interim Academic Program and appointed teaching staff and volunteers for program implementation. Online courses have been delivered regularly in collaboration with local and international scholars, academic networks, and universities. According to the statement of the NUG Ministry of Education, a total of 145 Interim University Administrative University Councils or Interim Councils, which are made up of teachers' unions and students' unions, have signed up to work with the NUG and 18 universities have been designated as universities operating under the NUG's Ministry of Education as of end of June.

Like education, the health sector is one of the NUG's strongest alternative administrative mechanisms. The NUG is able to implement a wide range of health services and in particular, since the third wave of COVID struck in June, the NUG's Ministry of Health has expanded its operations, conducting online lectures and training, opening call centres, and providing mobile clinics and home-based health care services. The "Tele-clinic program" was launched with about 500 healthcare workers in June, providing free online counselling and treatment for COVID-19 patients. The NUG's Ministry of Health also stated that volunteers are working with charities and the NLD network on the ground to provide oxygen, food and medicine. According to the NUG's announcement on 22 July, a COVID-19 Task Force (CTF) has been formed in collaboration with ethnic health organisations. Led by Dr. Cynthia Maung, chair of the Ethnic Health Committee and founder of the Mae Tao Clinic on the Thai-Myanmar border, this task force aims to procure COVID-19 vaccines and other medical support and equipment from the international community. However, there is also criticism of the NUG for inadequately supporting displaced civilians and those helping them in conflict areas. In these areas individual CDM healthcare workers, with the support of local communities

and civil society groups, are providing medical treatment to Internally Displaced Persons.

The security sector is another noticeable area of collaboration between the NUG and the CDM participants. Defected soldiers and police are known for conducting training for the People's Defence Forces under the guidance of the NUG, liaising with those keen to defect, and leaking information about military affairs to the press and the NUG. In collaboration with the People's Embrace, which is said to be made up of CDM soldiers, the NUG's Ministry of Defence announced on 29 July that it will issue CDM code numbers (service numbers) for both CDM security forces and those who have not yet been able to join CDM for various reasons. As of the first week of August, 719 security forces had registered as CDM participants via its Telegram channel. Moreover, military strategies and policies for the People's Defense Forces (PDF), including the Soldier's Rules, have been reportedly developed as part of their collaboration.

Responses of the Military

Surprised by the impact and popularity of the CDM, the military has used all the tools at its disposal to weaken and co-opt the movement. In the early days of the coup, the military did not take strong action against those involved in the CDM, but only asserted authority through intimidation and warnings via their subordinates. The CDM civil servants were also persuaded that they could return to the office and that no action would be taken against them. Promotions and benefits were given to those did not participate in the CDM. However, the military's use of soft approaches did not last long, and forceful tactics on CDM participants and their supporters began even before the violent crackdown on street protests in early March. To intimidate the CDM participants and their supporters, soldiers and police have carried out lethal and extra-lethal violence such as dragging dead bodies on the streets, posting footages of torture and killings, and mutilating dead bodies before sending them to family members.

The military-controlled ministries set deadlines for CDM participants to return to office and also ordered them to repay the two months' advance salary that was provided as COVID-19 assistance under the NLD administration. Thousands of CDM civil servants across the country, including about 1,000 railway workers and their families, have been evicted from the public housing.

While the NUG and the protesters compiled and published social punishment lists, the military and its subordinate ministries also announced the dismissal of CDM civil servants on a daily basis. Many were suspended under the Civil Service Law due to unauthorised absences and negligence. As of 22 May, 19,500 of the 35,000 teaching staff at the tertiary level and 125,900 of 450,000 teaching staff at the primary and secondary level were suspended, according to the Teachers' Federation.

Figure (4) Webpage of the military-controlled media declaring charges against CDM Healthcare Workers and Education Staff

Hundreds of CDM civil servants, including at least 600 healthcare workers, as well as individuals and groups assisting them, have been charged under Section 505 (a) of the Penal Code, which carries a maximum sentence of three years in prison.

Although a few activists and CDM civil servants were released on 2 August, more than 150 people, including 48 doctors, were still in custody in connection with the CDM in the second week of August.

The military also announced that the medical licences of CDM doctors would be revoked, and instructed private hospital and clinics not to employ CDM healthcare workers. Between 1 February and 31 July, there were at least 252 attacks against healthcare workers and medical facilities, resulting in 25 deaths.

According to the Assistance Association for Political Prisoners, 76 family members, including those of CDM civil servants, were taken hostage by the military.

Moreover, NLD party members believed to be linked to the CDM movement have also been arrested and tortured to death during interrogation. By the first week of August 324 NLD party members, including 98 members of parliament, had been arrested and at least three died in custody.

Figure (5) Attacks against healthcare workers and medical facilities

Source: 01 February – 31 July 2021 Violence Against Health Care in Myanmar Data

Four Cs – Coup, CDM, COVID, Crisis

The continuing military oppression and the resurgence of the COVID-19 pandemic has had an impact on the tempo of the CDM movement. In the face of imminent threats and financial hardships, some participants decided to return to their previous work. Some have returned due to offers of dropping charges against them. When the third wave of COVID-19 struck, some public hospitals and Covid quarantine centres in cities reopened as healthcare workers returned to their workplaces. Unlike before the third wave, there was no strong public backlash to the reopening of some health services. Taking advantage of the outbreak, the military has been accused of attempting to revive its local administration by shutting down medical facilities run by CDMers, controlling oxygen supply plants, and forcing the public to seek the approval of the military-appointed local authorities to fill their oxygen tanks.

Both the structural damage caused by the CDM and the military's actions against the CDMers backfired and hurt everyone as the country plunged into devastating COVID-19 third wave, leading toward the country's worst humanitarian crisis in modern times. The country's public health care system has collapsed with the rise of the CDM movement. The military announced that the system could be restored with military doctors and nurses but was unable to deliver on this promise. While the military-controlled media, citing military-controlled government sources, announced around 300 COVID-19-caused deaths per day in July, independent local media assessed information from voluntary funeral service operators and reported that at least 600 people died from the virus each day in Yangon alone. It is estimated that about half of Myanmar's 54 million people could be infected with COVID-19 and 6.2 million people could also be facing hunger within months.

There is also growing concern that Myanmar could become a new COVID hub in the region. Moreover, COVID outbreaks in prisons and shelters accommodating more than 220,000 newly-displaced people across the country are truly alarming, and exacerbating their existing troubles. Sexual and reproductive health services and maternal and child health services, led by international organisations and civil society organisations, have almost come to a standstill. About 250 pregnant women are estimated to die each month due to lack of access to emergency obstetric care.

However, thousands of CDM civil servants, especially healthcare workers, are still reluctant to return to military-controlled workplaces. Footage of healthcare workers and emergency responders being beaten and threatened at gun point, the arrest of prominent doctors and professors from medical schools, and the death of imprisoned surgeons due to COVID-19 infections have prevented the majority of young and middle-aged CDM healthcare workers from reversing their decisions.

There is little or no room for dialogue, or neutrality, in post-coup Myanmar. The military, which sees the CDM as a major obstacle to maintaining its political power and coercive and centralised rule, will continue to take the strongest possible measures against the movement and its supporters. The targeting of healthcare workers and medical facilities associated with the CDM, even during the pandemic, is evident. The recent

assassination attempt against U Kyaw Moe Tun, Myanmar's ambassador to the United Nations, and intimidation of CDM diplomats and civil servants studying abroad are a clear indication of how far the military will go to maintain its coercive power.

Recent activities indicate that popular consent for the CDM has not yet diminished. The public perception of CDM civil servants as champions sacrificing their livelihoods for the many have changed little. When the NUG created a social media page to promote online lottery tickets raising funds for the CDM civil servants, more than four hundred thousand people liked the page within hours. When tickets went on sale on 15 August, more than 50,000 tickets worth a hundred million kyats (AUD 100,000) were sold in one hour, and the same thing happened on the second day. In addition, the rate of CDM participation in security forces has increased by about 50 percent in the last two months. As of June, there were just over 1,000 CDM soldiers and police participating in CDM, but by the end of August, the number increased to about 2,500, according to those assisting CDM soldiers and police.

Moreover, in August in Kayah (Karenni) State, which has the largest number of CDM police, groups opposing the coup formed a state police force comprised of 300 CDM police as part of an alternative governing force. As of 2 September, there are over 52,000 CDM civil servants in the ethnic states: Chin, Kachin, Kayah (Karenni), Karen, Mon, and Shan. Chin State has the highest number of CDM participants, accounting for 72 percent of the total civil servants.

Despite the deadly outbreak and deepening crises, tensions between the military and CDM civil servants and their supporters are unlikely to ease. The health and education sectors in particular are more severely affected by the adverse effects of this competition. With the escalation of the civil war following the NUG's call for defensive war against the military, the humanitarian and socio-economic situations are likely to worsen. High-need areas have been expanding quickly. Not only war-torn ethnic areas, but areas predominantly Burman or Bamar, and urban cities, are increasingly suffering from the collapse of the economy and the health system. People are reportedly trying to sell kidneys, an uncommon phenomenon in the country before the coup. In July alone, more than twenty people from various regions, including Yangon, Magway, Ayeyarwady, and Naypyidaw, advertised their willingness to sell their kidneys on social media.

Conclusion

This paper describes the Myanmar Civil Disobedience Movement that emerged after the military coup in three stages – emergence of the movement, its growing public support, and struggles to consolidate the movement – as well as action taken by the military to weaken the movement. With the belief that the CDM can eventually end the military dictatorship, the CDM movement, which was initiated the day after the coup by healthcare workers, has grown exponentially overnight, crippling all major government functions and the economy. Led by civil servants and tech-savvy youths, the movement has unified across ethnicities, religions, gender and generations, involving more than 400,000 out of one million civil servants in one of the largest popular movements since

the 1988 uprising.

With the highest volumes of participants, the Health and Education Sectors have become the most resilient alternative governing mechanisms for the NUG. Strong cooperation between the NUG and CDM security forces also poses a major threat to the military. However, the pace of the movement reduced as many returned to work because of the military's extreme measures, a lack of financial support, and the devastating COVID third wave that began in mid-June. Thousands of CDM civil servants are either in hiding or detained in prisons. Along with NLD loyalists, strike leaders, the NUG/CRPH and PDF members, CDM civil servants will continually be the primary targets of the military. The military, which sees the CDM as a significant threat to its coercive and centralised power, has and will continue to use all the tools at its disposal to crackdown the movement.

However, the popularity of the CDM is unlikely to decline as long as it is accepted as a struggle that can actually overthrow the dictatorship. Regardless of their differences and disagreements, all actors opposing the military will continue to support the CDM and sympathise with CDM participants. Moreover, tens of thousands of CDM participants will remain steadfast in their decision as long as the military is in power, leaving little or no room for neutrality or political solutions.

The damage caused by the coup and the pandemic are unprecedented. There is an urgent need for the international community to mitigate this multitude of crises. Responding to escalating hunger and medical assistance should be prioritised, but the issues of mental health and educational support should not be overlooked for much longer. However, it is crucial for the international community and agencies operating in the country to have a clear understanding of public perceptions of the CDM and the CDMers. Any attempt to carry out humanitarian work without the recognition of the CDM or prioritising localisation will provoke public distrust and rejection, as admiration of the CDM is deeply ingrained in the post-coup Myanmar society.

Bibliography

AAPP | Assistance Association for Political Prisoners. “Hostages under the Military Coup,” June 4, 2021. <https://aappb.org/?p=15579>.

AP News. “Myanmar Police Raid Housing for Striking Railway Workers,” March 11, 2021. <https://apnews.com/article/myanmar-media-strikes-arrests-yangon-e23e15e08d6c06b29ea0b27ff7971af7>.

Assistance Association for Political Prisoners (AAPP). “AAPP’s Political Prisoner Database,” July 15, 2021. https://aappb.org/?page_id=10088.

Ayeyarwaddy Times. “အခြေခံပညာတွင် CDM ဆရာ ဆရာမပေါင်း တသိန်းကျော်ရှိ၊” May 11, 2021. <https://www.facebook.com/ayeyarwaddytimes/posts/1886203391537653>.

BBC Burmese. “ဆရာ၊ ဆရာမ တစ်သိန်းခွဲနီးပါး အလုပ်ကနေ ရပ်ဆိုင်းခံခဲ့ရ၊” May 25, 2021. <https://www.bbc.com/burmese/burma-57239830>.

Cheesman, Nick. “Myanmar, State Terror, and Torture.” Opinion. ABC Religion & Ethics. Australian Broadcasting Corporation, March 24, 2021. <https://www.abc.net.au/religion/state-terror-torture-and-anti-politics-in-myanmar/13270932>.

— — — . “Myanmar’s Theatre of Violence.” Opinion. ABC Religion & Ethics. Australian Broadcasting Corporation, June 14, 2021. <https://www.abc.net.au/religion/myanmar%E2%80%99s-theatre-of-violence-the-act-of-killing-online/13387100>.

Democratic Voice of Burma. “CDM လှုပ်ရှားမှုတွင်ပါဝင်သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၈၈၀ ကျော်ရှိလာ၊” March 10, 2021. <http://burmese.dvb.no/archives/450702>.

Den norske Burmakomiteé. “Professors at the University of Oslo, Lead by Kristian Stokke, Also Chairman for the Norwegian Myanmar Committee Have Nominated the Movement against the Military Coup and CDM to The Nobel Peace Prize,” March 26, 2021. <https://www.facebook.com/Burmakomite/posts/4117358284941890>.

Federal Journal. “ပြည်နယ်အလိုက် CDM ပြုလုပ်မှု၊” September 2, 2021. <https://www.facebook.com/federaljournal/posts/3044367315806246>.

Frontier Myanmar. “After Coup, Medical Workers Spearhead Civil Disobedience Campaign,” February 2, 2021. <https://www.frontiermyanmar.net/en/after-coup-medical-workers-spearhead-civil-disobedience-campaign/>.

Human Rights Watch. “Myanmar: Post-Coup Legal Changes Erode Human Rights,” March 2, 2021. <https://www.hrw.org/news/2021/03/02/myanmar-post-coup-legal-changes-erode-human-rights>.

Hmung, Salai Samuel. “New Friends, Old Enemies: Politics of Ethnic Armed Organisations after the Myanmar Coup.” Policy Briefing -SEARBO. The Supporting

the Rules-Based Order in Southeast Asia (SEARBO) Project. The Australian National University: New Mandala, June 10, 2021. <https://www.newmandala.org/new-friends-old-enemies-politics-of-ethnic-armed-organisations-after-the-myanmar-coup/?fbclid=IwAR1iyaux-eeTX0T9d4hKroOnyC4imjP6LzxGVB4eORCuixhDda7HeTBQgHU>.

Institute for Strategy and Policy-Myanmar. “စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ ကြောင့် ဖမ်းဆီး ထောင်ချခံရသူများ,” August 14, 2021. <https://www.facebook.com/ISPMyanmarpage/posts/2630898813881001>.

Lamb, Kate. “Outed by Online Campaign, Children of Myanmar Junta Hounded Abroad | Reuters.” Reuters, March 19, 2021. <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-politics-punishment-idUSKBN2BB0BF>.

Logan, Zoë. “Politics First, Economy Second: A Review of the 2021 Myanmar Economic Update.” *New Mandala* (blog), August 27, 2021. <https://www.newmandala.org/politics-first-economy-second-a-review-of-the-2021-myanmar-economic-update/>.

Marston, Hunter. “Behind the Coup: What Prompted the Tatmadaw’s Grab for Power?” *New Mandala* (blog), February 12, 2021. <https://www.newmandala.org/behind-the-coup-what-prompted-tatmadaws-grab-for-power/>.

Myanmar NOW. “Some 90 Percent of Myanmar Students Refuse to Attend School under Coup Regime, Teachers Say,” May 26, 2021. <https://www.myanmar-now.org/en/news/some-90-percent-of-myanmar-students-refuse-to-attend-school-under-coup-regime-teachers-say>.

Myint, Sithu Aung. “‘Social Punishment’ Campaign Turns the Tables on Military Elite | Frontier Myanmar.” Frontier Myanmar, March 18, 2021. <https://www.frontiermyanmar.net/en/social-punishment-campaign-turns-the-tables-on-military-elite/>.

Nichols, Michelle. “Britain Warns COVID-19 Could Infect Half Myanmar in next Two Weeks.” *Reuters*, July 29, 2021, sec. Asia Pacific. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/britain-warns-covid-19-could-infect-half-myanmar-next-two-weeks-2021-07-29/>.

Physicians for Human Rights. “Violence Against Health Care in Myanmar,” August 10, 2021. <https://phr.org/our-work/resources/violence-against-health-care-in-myanmar/>.

Radio Free Asia. “Thousands of Myanmar Soldiers and Police Have Joined Anti-Junta Forces Since Coup,” September 2, 2021. <https://www.rfa.org/english/news/myanmar/defect-09022021203230.html>.

RFA Burmese. “စစ်အာဏာသိမ်း ခြောက်လအတွင်း NLD ပါတီဝင် ၃၂၄ ဦး အဖမ်းခံထားရ,” August 10, 2021. <https://www.rfa.org/burmese/interview/military-coup-nld-324-mrmbbers-arrested-08102021073621.html>.

RFA Burmese. “ဂျပန်နိုင်ငံ မြန်မာသံရုံးမှ ဝန်ထမ်းနှစ်ဦး CDM မှာ ပူးပေါင်းပါဝင်.” Accessed August 29, 2021. <https://www.facebook.com/rfaburmese/posts/10160890138633128>.

— — — . စားဝတ်နေရေးခက်ခဲမှုကြောင့် ကျောက်ကပ် ထုတ်ရောင်းဖို့ ကြိုးစားသူတွေရှိလာ, 2021. <https://www.facebook.com/rfaburmese/videos/1069747393557567/>.

The 88 Generation Peace and Open Society. “ဦးမင်းကိုနိုင် ၏ အမှာစကား,” February 2, 2021. <https://www.facebook.com/The88Generation/videos/1067019877112289>.

The Irrawaddy. “2,000 Myanmar Junta Soldiers and Police Join Civil Disobedience Movement,” August 23, 2021. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/2000-myanmar-junta-soldiers-and-police-join-civil-disobedience-movement.html>.

The Irrawaddy. “Myanmar’s Educators Resist Pressure From Junta to Reopen Universities, Schools,” May 19, 2021. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmars-educators-resist-pressure-from-junta-to-reopen-universities-schools.html>.

— — — . “Myanmar’s Medics Launch Civil Disobedience Campaign Against Coup.” 3 Feb 2021, February 3, 2021. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmars-medics-launch-civil-disobedience-campaign-coup.html>.

— — — . “Over 400,000 Myanmar Civil Servants Still on Strike Against Military Regime,” August 25, 2021. <https://www.irrawaddy.com/news/burma/over-400000-myanmar-civil-servants-still-on-strike-against-military-regime.html>.

UN Women. “Joint Statement by UNFPA and UN Women: Impacts of the Compounded Political and Health Crisis on Women and Girls in Myanmar | News and Events: Stories,” August 1, 2021. <https://www.unwomen.org/en/news/stories/2021/8/statement-impacts-of-the-compounded-political-and-health-crisis-on-women-and-girls-in-myanmar>.

United Nations High Commissioner for Refugees. “Myanmar Emergency - UNHCR Regional Update,” August 1, 2021. <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/88060>.

Walker, Tommy. “How Myanmar’s Civil Disobedience Movement Is Pushing Back Against the Coup.” Voice of America, February 27, 2021. <https://www.voanews.com/east-asia-pacific/how-myanmars-civil-disobedience-movement-pushing-back-against-coup>.

Williams, Nicola. “Can Myanmar’s Civil Disobedience Movement Restore Democracy?” East Asia Forum, March 17, 2021. <https://www.eastasiaforum.org/2021/03/17/can-myanmars-civil-disobedience-movement-restore-democracy/>.

Witteking, Courtney T. “Learning from ‘Social Punishment’: Neutrality in Myanmar Is No Longer Tenable.” FULCRUM, April 16, 2021. <https://fulcrum.sg/learning-from-social-punishment-neutrality-in-myanmar-is-no-longer-tenable/>.

World Food Programme. “WFP to Step up Operations in Response to Fast Rising Hunger

in Myanmar,” April 22, 2021. <https://www.wfp.org/news/wfp-step-operations-response-fast-rising-hunger-myanmar>.

Yi, Beh Lih, Nanchanok Wongsamuth, and Thomson Reuters Foundation. “‘How Will They Survive?’: Myanmar Coup Cuts Lifeline for Migrants’ Families | Reuters.” Reuters, March 3, 2021. <https://www.reuters.com/article/myanmar-migrant-economy-idUSL8N2KU0K9>.

Further Reading List

Bociaga, Robert. “Life in Hiding: Myanmar’s Civil Disobedience Movement.” The Diplomat, June 22, 2021. <https://thediplomat.com/2021/06/life-in-hiding-myanmars-civil-disobedience-movement/>.

Cheesman, Nick. “Myanmar’s Contradictory Coup.” Opinion. ABC Religion & Ethics. Australian Broadcasting Corporation, February 9, 2021. <https://www.abc.net.au/religion/post-legalism-and-myanmars-contradictory-coup/13135576>.

Drechsler, Wolfgang. “New Development: Myanmar’s Civil Service — Responsible Disobedience during the 2021 Military Coup.” *Public Money & Management*, May 27, 2021, 1–4. <https://doi.org/10.1080/09540962.2021.1928948>.

Fishbein, Emily. “Choosing Sides: Five Local Takes on Aid Neutrality in Myanmar.” The New Humanitarian, August 25, 2021. <https://www.thenewhumanitarian.org/feature/2021/8/25/Myanmar-coup-humanitarian-neutrality-local-aid>.

Jordt, Ingrid, Tharaphi Than, and Sue Ye Lin. *How Generation Z Galvanized a Revolutionary Movement against Myanmar’s 2021 Military Coup*. Series: Trends in Southeast Asia 7. ISEAS - Yusof Ishak Institute, 2021.

National Unity Government of Myanmar. “Myanmar’s Civil Disobedience Movement: A Historic Endeavour for Peace and Democracy.” CDM 2021, September 2021. https://www.mediafire.com/file/lvs3xcoobofnc7d/210916_CDM_Report_edited-signed.pdf/file?fbclid=IwAR0zlae7XyR7zTPXU6jUdUCemhr-F5Oez5B5Y9nJnzCDV2NEivwtmAN8UsE.

Ohmar, Khin. “There’s Nothing Neutral about Engaging with Myanmar’s Military.” The New Humanitarian, July 28, 2021. <https://www.thenewhumanitarian.org/opinion/2021/7/28/theres-nothing-neutral-about-engaging-with-myanmars-military>.

Saito, Eisuke. “Ethical Challenges for Teacher Educators in Myanmar Due to the February 2021 Coup.” *Power and Education*, August 10, 2021, 175774382110372. <https://doi.org/10.1177/17577438211037202>.

Shubin, Grant, and Akila Radhakrishnan. “Beyond the Coup in Myanmar: A Crisis Born from Impunity.” Just Security, May 18, 2021. <https://www.justsecurity.org/76182/beyond-the-coup-in-myanmar-a-crisis-born-from-impunity/>.

Thawngmung, Ardeth Maung, and Khun Noah. “Myanmar’s Military Coup and the

Elevation of the Minority Agenda?" *Critical Asian Studies* 53, no. 2 (April 3, 2021): 297–309. <https://doi.org/10.1080/14672715.2021.1912620>.

Wongsuban, Roisai. "In Limbo: Migrant Workers Struggle with the Myanmar Coup and COVID-19." *New Mandala*, June 9, 2021. <https://www.newmandala.org/in-limbo-migrant-workers-struggle-with-the-myanmar-coup-and-covid-19/>.

Burmese Translation

မြန်မာနိုင်ငံ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အကဲဖြမ်းမဖက်အာဏာ ဖိဆန်ရေး လူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) ၏ အချက်အချာကျမှု

နိဒါန်း

ဖေဖော်ဝါရီ (၁) ရက်နေ့ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ပထမဆုံးသောလူထုအာဏာဖိဆန်မှုအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည့် သိန်းနှင့်ချီသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများဦးဆောင်သော အကြမ်းမဖက်အာဏာဖိဆန်ရေး လူထုလှုပ်ရှားမှု (Civil Disobedience Movement) သည် အာဏာသိမ်းမှုအလွန်ကာလတွင် အဖွဲ့အစည်း အားလုံး၏ အထူးဂရုပြုခြင်းကို ခံရသည်။ ဤအစီရင်ခံစာသည် CDM လှုပ်ရှားမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း၊ CDM ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလာခြင်းနှင့် CDM ခိုင်မာစေရန် ကြိုးပမ်းခြင်းစသည့် အဆင့်သုံးဆင့်ဖြင့်ရှင်းပြ ထားပါသည်။ ထိုသို့ရှင်းပြရာတွင် အရေးပါသောဖြစ်ရပ်များ၊ လှုံ့ဆော်မှုများနှင့် အဓိကနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှား သူများနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်နေသောအဖွဲ့အစည်းများအပြင် စစ်တပ်မှ ၎င်း၏ အာဏာချုပ်ကိုင်နိုင်ရေး အတွက် CDM လှုပ်ရှားမှုအပေါ် အရေးယူမှုများအား ဖော်ပြထားသည်။

အခြားအာဏာရှင်နိုင်ငံများနည်းတူ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အာဏာဖိဆန်ရေးလှုံ့ဆော်မှုများတွင် ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ပါဝင်ပြီး အိုးခွက်များတီးခြင်း၊ လမ်းပေါ်ထွက်ဆန္ဒပြခြင်း၊ အခွန်ပေးရန်ငြင်းဆန်ခြင်း၊ အစိုးရထိအပါအဝင် စစ်တပ်နှင့်ဆက်စပ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို သပိတ်မှောက်ခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ တွင် “အာဏာဖိဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု” ဟုဆိုရာတွင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ စစ်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် အလုပ်လုပ်ရန်ငြင်းဆန်သည့်လုပ်ရပ်ကို အများဆုံးညွှန်းဆိုကြခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဤအစီရင်ခံစာသည် CDMers များဟု ပြည်တွင်းတွင်ခေါ်ဆိုကြသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် အခန်း ကဏ္ဍများကို ဦးစားပေးဖော်ပြထားပါသည်။

အာဏာဖိဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကိုစတင်ရန် နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၏ စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်းသည်အရေးပါသည်။ သို့သော် CDM သည် အာဏာသိမ်းမှုနောက်တစ်နေ့တွင် လုပ်ငန်းခွင် ဝင်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့ကြသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ဆောင်ရက်မှုမှ အစပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ လှုပ်ရှားမှု သည် အချိန်တိုအတွင်း ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီမိုကရေစီအရေး လူထုအုံကြွမှုနောက်ပိုင်း တိုင်းပြည်၏ အကြီးဆုံး လူထုလှုပ်ရှားမှုတစ်ခုဖြစ်လာပြီး အရေးကြီးသောအုပ်ချုပ်မှုယန္တရားများနှင့် တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးကို အလုံးစုံနှိပ်ပိတ်တန့်သွားစေခဲ့သည်။ လမ်းပေါ်ထွက်ဆန္ဒပြမှုများ စတင်လာခြင်းနှင့်အတူ နိုင်ငံတစ် ဝှမ်း၌စစ်သားများနှင့် ရဲများအပါအဝင် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ ပါဝင်မှုသည် အားကောင်းလာခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ ထဲမှအချို့သည် ထင်ရှားသောတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများနှင့် စစ်တပ်မှဖွဲ့စည်းထားသော နိုင်ငံတော် စီမံ အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) အား ယှဉ်ပြိုင်ရန်ဖွဲ့စည်းထားသော အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုအစိုးရ (NUG) ၏ ခေါင်းဆောင်များပင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းမှုကိုဆန့်ကျင်သောအင်အားစုများသည် CDM လှုပ်ရှားမှု အားကောင်းလာစေရန်အတွက် ဆွဲဆောင်သောနည်းလမ်းများသာမက ဖိအားပေးသည့် နည်းလမ်းများကိုလည်း အသုံးပြုခဲ့ကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။ CDM ပါဝင်သူများဆုံးဖြတ်သော ကျန်းမာရေး နှင့်ပညာရေးကဏ္ဍများသည် NUG ၏ အင်အားအကောင်းဆုံး စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား များ ဖြစ်လာသည်။ သို့သော်ဇွန်လလယ်တွင် ကိုဗစ်ကူးစက်တတ်ယလို့င်း ရိုက်ခတ်ခဲ့သည့်အချိန်မှစ၍ CDM ၏ သက်ရောက်မှုများသာမက CDM တွင် ပါဝင်သူများအပေါ် စစ်တပ်မှကျူးလွန်သည့် အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှု များက လူတိုင်းအားအထိနာစေခဲ့ပြီး နိုင်ငံ၏ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဆိုးရွား ဆုံးသောအကျပ်အတည်း တစ်ရပ်သို့ ဦးတည်သွားစေခဲ့သည်။ CDM ၏ အရှိန်အဟုန်သည် မြိမ်းခြောက်မှု များနှင့် ကပ်ရောဂါကြောင့် အာဏာသိမ်းပြီး ခုနစ်လအတွင်းကျဆင်းခဲ့သော်လည်းဘဲ လတ်တလော အဖြစ်အပျက်များက CDM သည် ပြည်တွင်းပြည်ပတွင် လူကြိုက်များလျက်ပင် ရှိနေသေးကြောင်း၊ စစ်တပ်အနေဖြင့်လည်း ၎င်း၏ ဖိနှိပ်မှုများအား ရပ်တန့်လိုခြင်းမရှိကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ အနိုင်ရရေး သည်သာလျှင် တစ်ခုတည်းသော ရွေးချယ်စရာအဖြစ် နှစ်ဖက်စလုံးက လက်ခံထားခြင်းကြောင့် လက်ရှိ

အချိန်အထိ ကြားနေရေးဝါဒနှင့် နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းဖြင့်အဖြေရှာခြင်းတို့အတွက် ဖြစ်နိုင်ချေမရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှု

မဲမသာမှုရှိသည်ဟု စွပ်စွဲ၍ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) က မဲ (၈၀) ရာခိုင်နှုန်းကျော် အနိုင်ရခဲ့သော နိုင်ငံဘာ (၈) ရက် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအား တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်မှ ဦးဆောင်၍ ဖေဖော်ဝါရီ (၁) ရက်နေ့တွင် အာဏာသိမ်းမှုဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အဆိုပါနေ့သည် ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်အား ပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပ၍ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်အား အတည်ပြုရန်သတ်မှတ်ထားသောနေ့ ဖြစ်သည်။ စစ်တပ်က နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ သမ္မတဦးဝင်းမြင့်၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပါတီ၏ အမာခံထောက်ခံသူများ နံနက်အရုဏ်မတက်မီစီးနင်းမှုများတွင် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ နှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိသော်လည်း စစ်တပ်က ခန့်အပ်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်း ဒုတိယသမ္မတဦးမြင့်ဆွေက တနှစ်အရေးပေါ်အခြေအနေကြေညာခဲ့ပြီး စစ်တပ်သို့အာဏာလွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။

အာဏာသိမ်းမှုသည် လူအများကြားမကျေနပ်မှုများစွာဖြစ်စေခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းမှုကြောင့် ဆန္ဒပြမှုများ၊ စစ်တပ်နှင့်ဆက်နွှယ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို သပိတ်မှောက်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်လာသည်သာမက တစ်နိုင်ငံလုံးအပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA) လက်မှတ်ရေးထိုးထားသောအဖွဲ့များ အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စစ်တပ်အကြား တကြော့ပြန်စစ်ပွဲများဖြစ်ပွားစေခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၂၇) ရက်နေ့အထိ စစ်တပ်၏ ဖြိုခွင်းမှုများကြောင့် ကလေးသူငယ် (၇၀) ကျော်အပါအဝင် အရပ်သား (၁၀၀၀) ကျော် အသတ်ခံခဲ့ရပြီး (၈၀၀၀) နီးပါးဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။ အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးငယ်နှစ်ဦးအပါအဝင် စုစုပေါင်း (၆၅) ဦးကို သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ပွဲများနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများကြောင့် ပြည်သူ (၂၂,၀၀၀) ခန့်သည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပြီး (၂၀၆,၀၀၀) ခန့်သည် နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည်။

အကြမ်းမဖက်အာဏာဖိဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) ပေါ်ပေါက်လာခြင်း

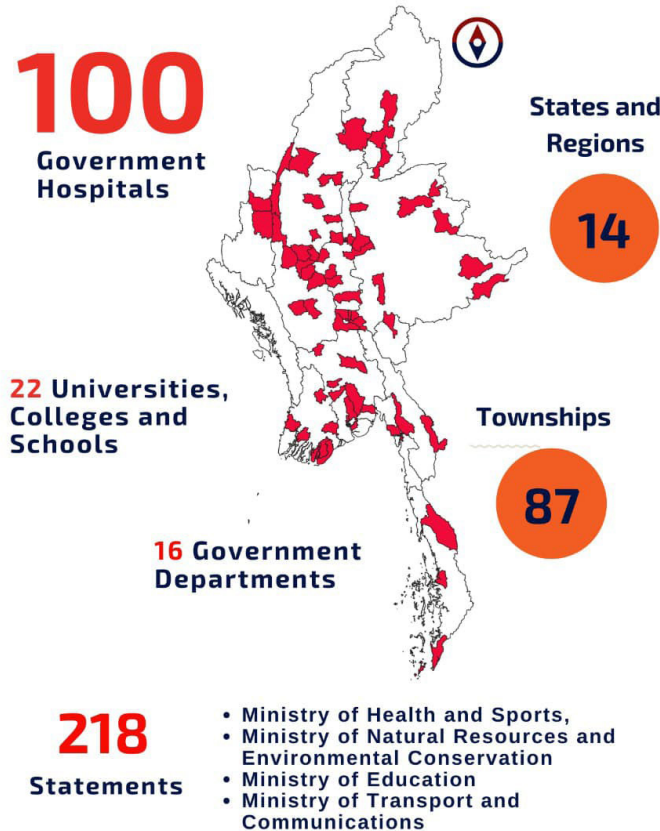
အာဏာသိမ်းမှုပထမအပတ်သည် CDM ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက်အရေးပါသော ကာလဖြစ်သည်။ မဟာတွဲမဂ္ဂဦးဆောင်ခဲ့သော အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏အာဏာဖိဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှုကိုရည်ညွှန်းပြီး NLD ပါတီ၏ နာယက ဦးဝင်းထိန်က အာဏာသိမ်းမှုကို အကြမ်းမဖက်သောနည်းဖြင့်ဆန့်ကျင်ရန် ဖေဖော်ဝါရီ (၁) ရက် နေ့တွင် ပြည်တွင်းမီဒီယာများနှင့်ပြုလုပ်သော တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုတွင်တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီ (၂) ရက်နေ့တွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်လူထုအုံကြွမှုတွင် ဦးဆောင်ခဲ့သူ မင်းကိုနိုင်သည် လူမှုကွန်ရက်တွင် “အသိအမှတ်မပြုရေး၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းမပြုရေး” ဟူသော လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကိုစတင်ရန် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားအထွေထွေဆေးရုံမှ ထင်ရှားသောဆရာဝန်တစ်ဦးသည် အလုပ်သွားရန် ငြင်းဆိုခြင်းဖြင့် လှုပ်ရှားမှုကိုအစပြုခဲ့သူဖြစ်သည်ဟုယုံကြည်ရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မန္တလေးဆေးရုံနှင့်အခြားဆေးရုံများမှ ဆရာဝန်များက ကွန်ယက်တစ်ခုဖန်တီး၍ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှုကိုရှုတ်ချသည့် ကြေညာချက်ကို လူမှုကွန်ယက်တွင်ဖြန့်ဝေခဲ့ကြသည်။ NLD အစိုးရမှ ခန့်အပ်ထားသော ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေးသည် အရုဏ်ဦးစီးနင်းမှုများတွင် အဖမ်းမခံရဘဲ ရာထူးမှနှုတ်ထွက်သည့် ပထမဆုံးအဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်လာသည်။ ၎င်းရာထူးမှ နုတ်ထွက်ကြောင်း ကြေငြာပြီးနောက် ဖေဖော်ဝါရီ (၃) ရက်နံနက်တွင် နေပြည်တော်မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ပြန်လာသော ၎င်း၏ ခရီးစဉ်သည် တစ်နိုင်ငံလုံး၏အာရုံစိုက်မှုကိုရခဲ့သည်။ ထို့ဖြင့် အာဏာသိမ်းပြီးနောက်တစ်ရက်တွင် ဆေးရုံများ၊ ကုသရေးနှင့်ဆိုင်သောကျောင်းများနှင့် ကိုဗစ်စစ်ဆေးရေးစင်တာ စုစုပေါင်း (၄၀) ခန့်က CDM လှုပ်ရှားမှုတွင်ပါဝင်ကြောင်း စစ်အာဏာရှင် မကျဆုံးမချင်း လုပ်ငန်းခွင်ပြန်ဝင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ကြေငြာခဲ့ကြသည်။

ပုံ (၁) အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ငါးရက်အတွင်း CDM လှုပ်ရှားမှုတွင်ပါဝင်ကြသော အစိုးရရုံးများ၊ ဆေးရုံများနှင့် ကျောင်းများ

Civil Disobedience Movement

As of February 5, 2021

ကိုးကား: Civil Disobedience Movement Facebook Page

အကြမ်းမဖက်အာဏာဖိဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) ကျော်ကြားလာခြင်း

CDM လှုပ်ရှားမှုသည် လမ်းပေါ်ထွက်ဆန္ဒပြမှုများစတင်ခြင်းနှင့်အတူအရှိန်ရလာခဲ့သည်။ မန္တလေးမြို့တွင် ဒေါက်တာတေဇာဆန်း ဦးဆောင်သောဆန္ဒပြပွဲနှင့် ရန်ကုန်မြို့တွင် အိသဉ္ဇာမောင်နှင့် အက်စတာဘီဇနောတို့ ဦးဆောင်သောဆန္ဒပြပွဲများအပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး၌လမ်းပေါ်ထွက်ဆန္ဒပြမှုများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာသည်နှင့်အမျှ CDM ပြုလုပ်ရန်တောင်းဆိုမှုများနှင့် ပါဝင်မှုများအားကောင်းလာခဲ့သည်။ “ဖမ်းဆီးထားသော ခေါင်းဆောင်များချက်ချင်းလွှတ်” “အာဏာသိမ်းမှုအလိုမရှိ” “ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ” ဟူသည့် ကြွေးကြော်သံများနှင့်အတူ “CDM” နှင့် “ရုံးမတက်နဲ့ ရုန်းထွက်” ဟူသော ကြွေးကြော်သံများသည် လူကြိုက် အများဆုံးကြွေးကြော်သံများဖြစ်လာခဲ့သည်။ CDM ပါဝင်ရန်လှုံ့ဆော်ခြင်းသည် ဆန္ဒပြသူများ၏ မိန့်ခွန်းများ၊ ရေးသားချက်များနှင့် သရုပ်ဖော်မှုများတွင် အရေးပါသောအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။ အချို့က CDM သည် စစ်တပ်အုပ်ချုပ်မှုကို ခုခံကာကွယ်ရာတွင် အကောင်းဆုံးသောခံတပ်တစ်ခုအဖြစ် ပုံဖော်သကဲ့သို့ အချို့က CDM သည် နိုင်ငံရေးတွင် စစ်တပ်၏ လွှမ်းမိုးမှုကို အလုံးစုံအဆုံးသတ်စေနိုင်သော လူထုလှုပ်ရှားမှု ဖြစ်သည်ဟုပင် ညွှန်းဆိုကြသည်။

CDM ကိုထောက်ခံသည့်အနေဖြင့် ရန်ကုန်မြို့တွင်ပြုလုပ်သော ဆန္ဒပြမှု Photo [Maung Sun on Wikimedia](#) (CC BY-SA 4.0)

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းအချို့၏ အွန်လိုင်းလှုံ့ဆော်မှုများသည် လူထုအကြား အလျင်အမြန်ပင်ပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီ (၂) ရက်မှစ၍ လွှဲပိုင်းတွင်စတင်ခဲ့သော Civil Disobedience Movement Facebook စာမျက်နှာသည် နာရီပိုင်းအတွင်း သုံးစွဲသူ တစ်သိန်းကျော်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းပြီး (၂) ရက်အကြာတွင် မြို့နယ် (၅၀) ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံများနှင့် ကျန်းမာရေးဌာန (၁၁၀) ကျော် သည် လှုပ်ရှားမှုတွင် ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းသတင်းအချို့၏ ခန့်မှန်းချက်အရ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း စုစုပေါင်း၏ ၉၀% ခန့်သည် အာဏာသိမ်းအပြီး ပထမလတွင် CDM တွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

အာဏာသိမ်းမှုကိုဆန့်ကျင်သည့်အနေဖြင့် အနီရောင်ဖဲကြိုးဝတ်ဆင်ပြီး ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ထောင်နှင့်ချီသော ကျောင်းဆရာများနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းများက ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနည်းတူ လုပ်ငန်းခွင်မှထွက်ခွာရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဆရာ၊ ဆရာမများအဖွဲ့ချုပ်၏ အဆိုအရ မေလပထမအပတ်အထိ အဆင့်မြင့် ပညာရေးဝန်ထမ်း စုစုပေါင်း (၃၅,၀၀၀) ၏ (၆၀) ရာခိုင်နှုန်းခန့်နှင့် အခြေခံပညာရေးဝန်ထမ်း စုစုပေါင်း (၄၅၀,၀၀၀) ၏ (၂၇) ရာခိုင်နှုန်းတို့သည် CDM တွင် ပါဝင်ကြောင်းသိရသည်။ ရာနှင့်ချီသောတက္ကသိုလ်များ နှင့် ကောလိပ်များသည် CDM တက္ကသိုလ်များအဖြစ်ကြေငြာပြီး ကျောင်းပြန်ဖွင့်ရန် စစ်တပ်၏ အမိန့်ပေးမှုကိုငြင်းဆန်ခဲ့ကြသည်။ ဝန်ကြီးဌာန (၂၅) ခုအနက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအားလုံး၌ CDM ပါဝင်မှုအမြင့်ဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ချင်း၊ ကချင်၊ ကယား (ကရင်နီ) နှင့် စစ်ကိုင်းတို့တွင် သင်ကြားရေးဝန်ထမ်း (၅၀) မှ (၆၅) ရာခိုင်နှုန်းအထိပင် CDM တွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများနှင့် ဆရာသမဂ္ဂများကလည်း ဇွန်လတွင် ကျောင်းများပြန်ဖွင့်ခြင်းအား အပြင်းအထန်ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြပြီး စစ်တပ်သည် လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသော ကိုဗစ်ကပ်ရောဂါရှိနေလင့်ကစား ၎င်း၏လက်အောက်တွင် တိုင်းပြည်သည် ပုံမှန်အနေအထားသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိနေပီဖြစ်ကြောင်း ပညာရေးအားအသုံးပြု၍ ဝါဒဖြန့်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲကြသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် မူလတန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်းသား (၉) သန်း၏ (၉၀) ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် စာသင်နှစ်အသစ်အတွက် စာရင်းပေးသွင်းခြင်း မရှိခဲ့ကြပေ။

ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတစ်ခုရှေ့တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ လက်ညှိုးသုံးချောင်းထောင်၍ အာဏာသိမ်းမှုအား ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြနေစဉ်။ [Maung Sun on Wikimedia](#) (CC BY-SA 4.0)

စစ်အာဏာသိမ်းမှုအား ကိုးဗစ်ကုသရေးစင်တာမှ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများက ဆန္ဒပြနေစဉ်။ [Credit: Kummari \(New Mandala\)](#)

ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီးဌာန၊ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အများပိုင်ဘဏ်များမှဝန်ထမ်းများသည်လည်း CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်လာခြင်းကြောင့် မီးရထားကွန်ယက်များ၊ လေဆိပ်များ၊ နယ်စပ် ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်များလည်း အလုံးစုံနီးပါးရပ်တန့်သွားခဲ့သည်။ CDM ဝန်ထမ်း အများစု သည် အငယ်တန်းအဆင့်ဖြစ်သော်လည်း ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးများ အပါအဝင် ရာနှင့်ချီသော ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဆင့်များစွာလည်း ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ အငြိမ်းစားစစ်သားများ ဖြင့် အများဆုံးဖွဲ့စည်းထားသော အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ CDM ပါဝင်မှုသည်လည်း ပြည်သူများ၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို ရရှိခဲ့သည်။ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် ၎င်းတို့၏ရုံးများကိုပိတ်လိုက်ပြီး “ CDM ရုံး” ဟူသော ပို့စတာများ ချိတ်ဆွဲခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်နှင့်မန္တလေးရှိ အချို့မြို့နယ်များတွင် CDM ပါဝင်မှုသည် ၁၀၀% အထိ မြင့်မားခဲ့သောကြောင့် စစ်တပ်သည် မြေပြင်အခြေအနေများနှင့် အဆက်ပြတ်သွားရသည်အထိဖြစ်ခဲ့ သည်။

တင်းကျပ်သောထိန်းချုပ်မှုရှိသော်လည်းဘဲ ဖေဖော်ဝါရီ ၂ ရက်ကတည်းက ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် CDM တွင် တက်တက်ကြွကြွပါဝင်လာခဲ့သည်။ ရော့ဘတ်တိုင်း ကြံခင်းမြို့နယ်ရှိ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးသည် CDM တွင် စတင်ပါဝင်သော ရဲဝန်ထမ်းများအဖြစ်ထင်ရှားသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် (၈၄၀၀၀) ရှိသည့် အနက် ကယားပြည်နယ်တွင် ရဲအရာရှိ (၆၀) ခန့်၊ ချင်းပြည်နယ်တွင် (၄၅) ဦး၊ နေပြည်တော်၊ မန္တလေးနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးမှ (၁၀၀) ကျော်တို့သည် အာဏာသိမ်းမှုအပြီးတစ်လအတွင်း CDM တွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ မတ်လပထမအပတ်အရောက်တွင် ကယား (ကရင်နီ) မှ ရဲ (၁၇၃) ဦး အပါအဝင် တစ်နိုင် ငံလုံးတွင် CDM ပြုလုပ်သော ရဲ ၈၈၀ ကျော်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော်၎င်းတို့အများစုသည် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့များဖြစ်ကြပြီး ဆန္ဒပြမှုများကို အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းသော “လုံထိန်း”အဖြစ်လူသိများ သော ရဲတပ်ရင်း များမှမဟုတ်ပါ။ ဩဂုတ်လလယ်အရောက်တွင် စစ်သားပေါင်း (၁၅၀၀) ခန့် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင် နေပြီး တစ်နေ့လျှင် စစ်သား (၅၀) မှ (၆၀) အထိ CDM တွင်ပါဝင်လိုသည့်အတွက် ၎င်းအား ဆက်သွယ်ကြောင်း CDM ပြုလုပ်ခဲ့သူ ဗိုလ်ကြီးလင်းထက်အောင်၏ ပြောဆိုချက်အရသိရှိရသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ကဲ့သို့ CDM စစ်သည်အများစုသည်လည်း တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များမှမဟုတ်ဘဲ ရေတပ်၊ လေတပ်၊ အမြောက်တပ်များ၊ ထောက်ပံ့ရေးတပ်ရင်းများနှင့် လက်နက်စက်ရုံများမှဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ဇူလိုင်လ အထိ အချက်အလက်များအရ အများစုသည် အငယ်တန်းအရာရှိများဖြစ်ကြပြီး ရန်ကုန်သတင်းတပ်ဖွဲ့၏ ယာယီ ရဲမှူးကြီးတင်မင်းထွန်းနှင့် ဗိုလ်မှူးညွှန်နိုင်အပါအဝင် ဗိုလ်မှူးအချို့သည် အမြင့်ဆုံးရာထူးများဖြစ်ကြ သည်ကို တွေ့ရသည်။ NUG ၏ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးတင်ထွန်း နိုင်၏ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲအရ အာဏာသိမ်းပြီးချိန်မှစ၍ အစိုးရဝန်ထမ်း တစ်သန်းခန့်တွင် ဝန်ထမ်း (၄၁၀,၀၀၀) ကျော်သည် CDM တွင်ပါဝင်ကြောင်းသိရသည်။

အကြမ်းမဖက်အာဏာဖိဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု (CDM) စုစည်းခိုင်းစာခြင်း

ဆန္ဒပြမှုများအပေါ်အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းမှုနှင့် စစ်တပ်၏အုပ်ချုပ်မှုစွမ်းရည်အပေါ် CDM ၏ ရိုက်ခတ်မှုကို မျက်မြင်တွေ့ခဲ့ရပြီးနောက် ဆန္ဒပြသူများသည် CDM လှုပ်ရှားမှု ပိုများအားကောင်းစေရန်နှင့် ရေရှည် တည်တံ့စေရန်အတွက် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးကိုအသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ စိတ်ရှည်ရှည်ဖြင့် စွဲဆောင်စည်းရုံးခြင်းသာမက Social punishment ကဲ့သို့ ကျင့်ဝတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အငြင်းပွားစရာရှိသော နည်းလမ်းများ အတင်းအကြပ်ဖိအားပေးသော နည်းလမ်းများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ CDM ကို အားပေး ထောက်ပံ့ခြင်းသည် စစ်အာဏာရှင်အားဆန့်ကျင်သော အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး၏ ဦးစားပေး တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုအနေဖြင့်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စား ပြုကော်မတီ (CRPH) နှင့် NUG တို့က CDM သည် ၎င်း၏ပြည်တွင်းထောက်ခံမှုကိုမြှင့်တင်နိုင်ရေး အရေး အပါဆုံးသော အရာတစ်ခုအဖြစ် လက်ခံထားသည်။

လမ်းပေါ်ထွက်ဆန္ဒပြမှုများများပြားလာပြီးနောက် အစိုးရဌာနရုံးရှေ့ရှိလမ်းများသည် ဆန္ဒပြသူများ၏ စုရပ်

များဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ရုံးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်မှု ရပ်တန့်စေရန် လမ်းများပိတ်ဆို့ခြင်း၊ ရုံးသို့လာသော ဝန်ထမ်းများအား နည်းပေါင်းစုံဖြင့်ဟန့်တားခြင်း၊ ရုံးမတက်ရန်တောင်းပန်ခြင်းတို့အပြင် လူမှုကွန်ယက် စာမျက်နှာများတွင် ရုံးတက်သူများအား အရှက်ရအောင်ပြုလုပ်ခြင်းတို့အထိ နည်းပေါင်းစုံဖြင့် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသည်။ လူမှုအသိုင်းအဝန်းမှဖယ်ကျဉ်ခြင်း #SocialPunishment ဟူသည့် အသုံးအနှုန်းသည် ပြည် သူများ အကြား ထွင်ကျယ်လာခဲ့ပြီး အာဏာသိမ်းမှုအပေါ် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းမရှိသူများ၊ စစ်တပ်နှင့် နီး နွယ်သူများသာမက CDM ပြုလုပ်ခြင်းမရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများရုံးများနှင့် ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်များ အား လူမှုကွန်ယက်စာမျက်နှာများတွင် ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ဖေဖော်ဝါရီလ တတိယအပတ်ခန့် မှစ၍ အရှိန်အဟုတ်ဖြင့် ကြီးထွားလာသည်။ အချို့သောဖြစ်ရပ်များတွင် CDM တွင်ပါဝင်ခြင်းမရှိသော ဝန်ထမ်းများသည် တိုက်ခိုက်ခံရခြင်းနှင့်လုပ်ကြံခြင်းအထိပင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ လူ ၁၆၀ ကျော်ကို သစ္စာဖောက်များအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး လူမှုအသိုင်းအဝန်းမှဖယ်ကျဉ်ခြင်း ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် ဖော်ပြထား သည်။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားဟောင်းများနှင့် ကျောင်းသားများစုဆောင်းထားသောစာရင်းများတွင်မူ လူ ပေါင်း ရာဂဏန်းမျှပင်ရှိသည်။ CDM မပြုလုပ်သူများ၏ ရုပ်ပုံများအား ကိုင်ဆောင်ဆန္ဒပြခြင်း လမ်းများ ဓာတ်တိုင်များတွင် ကပ်ခြင်းတို့ကိုလည်း အများအပြားပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုကဲ့သို့ CDM ပြုလုပ်ရန် အကြပ်ကိုင်တောင်းဆိုမှုများနှင့် ဖိအားပေးမှုများအပေါ် ကျင့်ဝတ်နှင့် ညီညွတ် ခြင်း ရှိမရှိ အကြမ်းမဖက်ငြိမ်းချမ်းသောဆန္ဒပြမှုများ ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ အငြင်းပွားမှုများရှိနေသော်လည်းဘဲ ဆန္ဒပြသူအများစုက အဆိုပါလုပ်ရပ်များသည် အကြမ်းဖက်သောစစ်တပ်အား တန်ပြန်ရန်အတွက် ထိ ရောက်ပြီး တရားသောလုပ်ရပ် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သောလုပ်ရပ်များအဖြစ် ခံယူထားကြခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ လှုပ်ရှားမှု၏ သက်ရောက်မှုကို တိုင်းတာရန် ခက်ခဲသော်လည်းဘဲ စစ်တပ်နှင့် နီးစပ်သူများနှင့် သားသမီးများအပါအဝင် CDM ပြုလုပ်ခြင်းမရှိသော ဝန်ထမ်းများအပေါ်ကြီးမားသော ခြိမ်းခြောက်မှုတစ် ခု ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ လူမှုကွန်ယက်စာမျက်နှာများ ပိတ်သိမ်းသွားခြင်းများမှစ၍ နေအိမ်များမှ တိတ်တဆိတ်ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရပ်တန့်လိုက်ရခြင်းများနှင့် အသက် အန္တရာယ်ခြိမ်းခြောက်ခံရခြင်းများအထိ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့သော ဖြစ်ရပ်များလည်းရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါစာရင်းတွင် ပါဝင်သော ဆရာဝန်များအပါအဝင် ဝန်ထမ်းအချို့ကလည်း ၎င်းတို့အနေဖြင့် CDM တွင် ပါဝင်ကြောင်း လူမှုကွန်ယက်မှတစ်ဆင့် ပြန်လည်ကြေညာခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်များစွာလည်းရှိခဲ့သည်။ ဖြိုခွင်းမှုများနှင့် ဖမ်းဆီး မှုများကြောင့် လမ်းပေါ်ထွက် ဆန္ဒပြမှုများနှင့် CDM ပူးပေါင်းပါဝင်မှု သိသိသာသာလျော့ကျသွား သော်လည်း ဇူလိုင်လကုန်အထိ ဖေဖော်ဝါရီလလူမှုစာမျက်နှာတစ်ခုတည်း၌ #socialpunishment ကို သုံး ထားသော ပို့စ်ပေါင်းနှစ်သိန်းအထိရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။

CRPH စတင်ဖွဲ့စည်းသည့် ဖေဖော်ဝါရီလ (၅) ရက်နေ့မှစ၍ CDM လှုပ်ရှားမှုသည် CRPH နှင့် NUG အတွက် အထူးအလေးပေးရသော လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုအနေဖြင့် ရှိနေသည်။ CRPH ၏ နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက် များ မပြတ်သားခြင်း၊ NLD ပါတီအပေါ် မှီခိုလွန်းခြင်းများအတွက် ဝေဖန်မှုများရှိလင့်ကစား စတင်ဖွဲ့စည်း စဉ် ကတည်းက CDM လှုပ်ရှားမှုအား ၎င်း၏အရေးပါသောလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်လုပ်ဆောင် ခဲ့ သည်ကို အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ ၎င်းအနေဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၅) ရက်နေ့မှစတင်၍ CDM သီတင်းပတ် အဖြစ်သတ်မှတ်ပြီး ဝန်ထမ်းများ ရုံးမတက်ဘဲ ရုန်းထွက်ကြရန် လှုံ့ဆော်မှုများစတင်ပြုလုပ်ခဲ့ သည်။ CDM ဝန်ထမ်းများအား ထောက်ပံ့နိုင်ရန်အတွက် “We Pledge CDM Myanmar” ဟုခေါ်သော ဝက်ဘ်ဆိုက်မှ တဆင့်လူထုထံမှအလှူငွေများကိုစတင်စုဆောင်းခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၃) ရက်နေ့တွင် CDM ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ပြန်လည်ရုံးတက်စရာ မလိုအပ်ကြောင်း ၎င်းတို့အတွက် CRPH မှ လစဉ် လစာ ပေးပို့ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့ပြီး CDM ပြုလုပ်နေသော ဝန်ထမ်းများ၏ အမည်စာရင်းများ အား CRPH ၏ ပြန်ကြားရေးဌာနက ဦးဆောင်၍ CRPH - CDM Supporting Team ဟူ၍ ဖွဲ့စည်းပြီး စတင် ကောက်ယူခဲ့သည်။ CRPH - CDM Supporting Team လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာ တွင် လက်ခံရရှိသော အလှူငွေများကိုဖော်ပြထားပြီး ဒေသအသီးသီးသို့ ပုံမှန်ထောက်ပံ့ပေးနေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ပါဝင်သူ တစ်ဦးစီသည် လစဉ်ပုံမှန်ငွေ ၅၀,၀၀၀ မှ ၁၀၀,၀၀၀ (AUD ၅၀ မှ ၁၀၀) အထိ ရရှိနေကြောင်း၊ အချို့သောနေ့ များတွင် ဝန်ထမ်းများအား ပေးပို့သော စုစုပေါင်းငွေမှာ ကျပ်သန်း ၂၀၀

(AUD 200,000) ကျော်ရှိသည်။ ထောက်ပံ့မှုကိုလက်ခံရရှိသော ဝန်ထမ်းစုစုပေါင်းအရေအတွက်ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်း မရှိသော်လည်း လူဒါန်းမှုများအားပေးပို့သည့်စာရင်းများအရ CRPH သည် ဝန်ထမ်းငါးထောင်ထက်မနည်းကို ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ ပေးနေသည်ဟု ခန့်မှန်းနိုင်သည်။ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ ငွေကြေးအများစုသည် အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဂျပန်၊ စင်ကာပူနှင့် ဩစတြေးလျကဲ့သို့သော ပြည်ပနိုင်ငံများရှိ မြန်မာလူထုထံမှ ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့မှစ၍ တရားဝင်ရန်ပုံငွေရှာဖွေ ခြင်းအစီအစဉ်ကို မိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံပြင်ပမှ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များအား တရားဝင်ရန်ပုံငွေရှာဖွေပေး သူများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ဩဂုတ်လ ဒုတိယအပတ် မှစ၍ နိုင်ငံပေါင်း ၂၂ နိုင်ငံမှ အဖွဲ့အစည်း ၁၆၃ ခုသည် CRPH အသိအမှတ်ပြုထားသော တရားဝင်ရန်ပုံငွေရှာဖွေသူများအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။

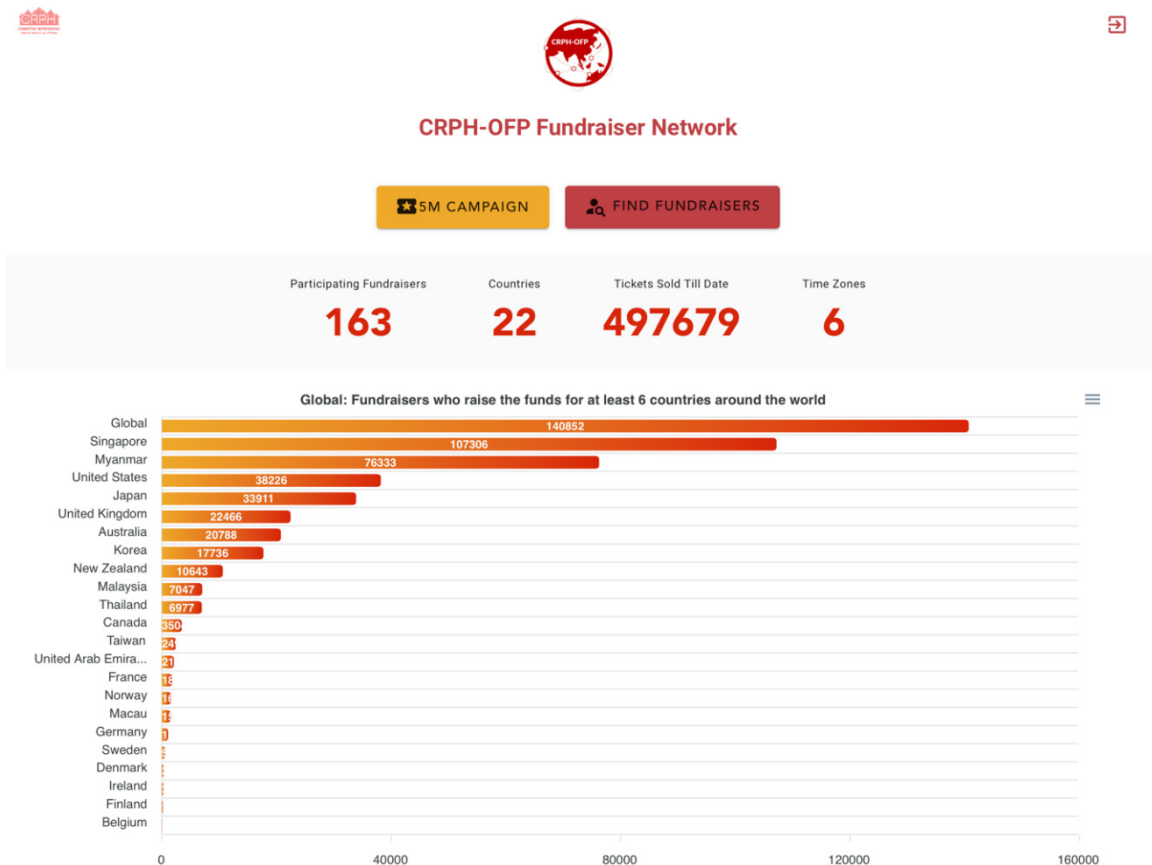
The image shows a registration form for the CDM Support Team. The form is titled 'CDM Support Team' and 'လူထု လှုပ်ရှားမှုမှ ကြိုဆိုပါသည်' (We welcome you from the Civil Disobedience Movement). It includes the following fields:

- နာမည် (Name) *
- သင်္ဃာတန်း (English Number) *
- မှတ်ပုံတင် (NRC) *
- ဝန်ကြီးဌာန (Ministry Name) *
- ဌာန (Department) *
- ရာထူး (Title)
- အလုပ်လုပ်ရာပြည်နယ် (Working State) *
- အလုပ်လုပ်ရာမြို့နယ် (Working Township) *
- နေထိုင်ရာပြည်နယ် (Current State) *
- နေထိုင်ရာမြို့နယ် (Current Township) *
- မှတ်ပုံတင်/ဝန်ထမ်းကဒ်/အခြားအထောက်အထား *

ပုံ (၂) CDM ဝန်ထမ်းများအတွက် CRPH ၏ အွန်လိုင်းမှတ်ပုံတင်ပုံစံ

CRPH ဦးဆောင်သော CDM ပံ့ပိုးမှုလုပ်ငန်းများအပြင် ဖေဖော်ဝါရီလဆန်းမှစ၍ ပေါ်ပေါက်လာသော ပြည်သူများနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထပြုလုပ်ထားသည့် ရပ်ရွာအခြေပြု CDM ကူညီပံ့ပိုးမှုအစီအစဉ်များစွာလည်းရှိသည်။ လူဒါန်းမှုပုံစံနှင့် ပတ်သက်ပါက One-to-One CDM campaign နှင့် ဝိုင်းကြီးချုပ်ဟူသည့် အစီအစဉ်များသည် လူသိများပြီး လက်ရှိအချိန်အထိ သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေသော အစီအစဉ်များဖြစ်သည်။ One-to-One CDM campaign တွင် တစ်ဦးချင်းစီ သို့မဟုတ် အဖွဲ့များက အလှူငွေကောက်ခံသူများမှတစ်ဆင့် လူဒါန်းကြခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုအား ဦးဆောင်သူများ၏ အဆိုအရ CDM ဝန်ထမ်း (၁၇၈၆) အား ဖေဖော်ဝါရီလမှစ၍ လစဉ်ထောက်ပံ့ကြေးပေးအပ်နေကြောင်း ပြောဆိုသော်လည်း မေလမှစ၍ ထောက်ပံ့ငွေများနည်းပါးလာနေကြောင်းသိရသည်။ ဝိုင်းကြီးချုပ် အစီအစဉ်တွင် CDM ဝန်ထမ်းတစ်ဦးသည် ရန်ပုံငွေရှာဖွေရေးအဖွဲ့များ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ၎င်း၏အနီးအနားရှိ လူငါးဦးမှဆယ်ဦးက တိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အစီအစဉ်စတင်ဖွဲ့စည်းပြီး ပထမရက်အနည်းငယ်တွင် ငွေကျပ်သန်း (၁၂၀၀) ကျော်ရရှိခဲ့ပြီး CDM ဝန်ထမ်း (၉၇၀၀) ခန့်ကို ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်ဟု မတ်လ (၈) ရက်နေ့တွင်ကြေငြာခဲ့သည်။ CDM ပြုလုပ်သူများအတွက် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းရာတွင်လည်း နည်းလမ်းပေါင်းစုံကို အသုံးပြုလာကြသည်။ ဘဏ်စနစ်အပေါ် ယုံကြည်မှုလျော့နည်းလာခြင်းနှင့်အတူ စစ်တပ်၏ ငွေသွင်းငွေထုတ်မှု ပမာဏကန့်သတ်မှုနှင့် တင်းကြပ်သောစောင့်ကြည့်မှုများ

ကြောင့် ပြည်ပမှ ပြည်တွင်းသို့ ငွေလွှဲရာတွင် မြန်မာလူမျိုးများသည် ၎င်းတို့ယခင်က ရင်းနှီးပြီးဖြစ်သည့် တရားဝင်လိုင်စင်ဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ယုံကြည်မှုအခြေခံတည်ဆောက်ထားသော ဟွန်ဒီခေါ်တစ်ဆင့် ငွေလွှဲမှုများကို ပြန်လည်မှီခိုလာကြသည်။ ထို့အပြင်ပြည်တွင်းတွင် အများအပြားအသုံးပြုနေ ကြသော မိုဘိုင်းကုန်ယက် အခြေခံသော Wave Money နှင့် KBZPay ကဲ့သို့သော ငွေလွှဲမှုစနစ်များ အသုံးပြု၍ ပြည်တွင်းတွင် အလှူခံခြင်းများနှင့် ငွေလွှဲပြောင်းခြင်းများပြုလုပ်နေကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ငွေလွှဲမှုတစ်ကြိမ်အတွက် ဝန်ဆောင်မှုအား (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပေးဆောင်ရခြင်းများရှိနေသော်လည်း အလှူငွေများ အား ပေးပို့နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

ပုံ (၃) CRPH ရန်ပုံငွေရှာဖွေမှုအတွက် ပြုလုပ်ထားသော အင်တာနက်စာမျက်နှာ

CDM ထောက်ပံ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ CRPH ၏ လုပ်နိုင်စွမ်းများနှင့် နည်းလမ်းများကိုလည်း မေးခွန်းထုတ်မှုများ လည်း ရှိနေသည်။ CRPH ၏ လုပ်ရပ်သည် CDM ထောက်ပံ့ရေးလှုပ်ရှားမှုများအား လက်ဝါးကြီးအုပ်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲမှုများလည်းရှိနေသည်။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ကောင်းမွန်သောစေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများမပြုလုပ်ကြောင်း၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ရှိပြီးသော ကွန်ယက်များကို အလွန်အမင်းမှီခိုနေကြောင်းဝေဖန်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ CRPH ၏ အစီအစဉ်များအား အလွန်အမင်းအားကိုးလာကြခြင်း၊ အလှူရှင်များက ရပ်ရွာအခြေပြုလှုပ်ရှားမှုများအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုများ နည်းပါးသွားပြီး လူဒါန်းမှုများနည်းပါးလာခြင်းတို့ကြောင့် ရပ်ရွာအခြေပြု လှုပ်ရှားမှုများသည် ရပ်တန့်သွားသည်ဟု တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများက ဝေဖန်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

CDM ဝန်ထမ်းများအား ထောက်ပံ့ခြင်းအပြင် CDM ဝန်ထမ်းများ၏အင်အားဖြင့် စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားများတည်ဆောက်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ NUG ကိုဖွဲ့စည်းသော အခါ ထင်ရှားသော CDM ဝန်ထမ်းအချို့သည် အကြီးတန်းရာထူးများ ခန့်အပ်ခံခဲ့ရသည်။ ဆေးတက္ကသိုလ်

(၁) ၏ ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာဇော်ဝေစိုးနှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခဒေါက်တာစိုင်းခိုင်မျိုးထွန်းတို့သည် NUG ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ ဖြစ်လာသည်။ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်က သြဇာတိက္ကမရှိသော CDM ဝန်ထမ်းများဖြစ်နေသည်သာမက CDM ပါဝင်မှုအမြင့်ဆုံးဖြစ်နေသော ကျန်းမာရေးနှင့်ပညာရေးကဏ္ဍများကြောင့် အဆိုပါကဏ္ဍနှစ်ခုသည် NUG ၏ စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားများအနက် အခိုင်မာဆုံးဖြစ်သည်။ NUG ၏ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ၎င်း၏ယာယီပညာရေး အစီအစဉ်ကို ကြေငြာခဲ့ပြီးနောက် လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် သင်ကြားရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများကို ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပပညာရှင်များ၊ ပညာရေး ကွန်ယက်များ၊ တက္ကသိုလ်များနှင့်ပူးပေါင်း၍လည်း အွန်လိုင်းသင်တန်းများကိုကျင်းပပေးခဲ့သည်။ ၎င်း၏ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ ဇွန်လကုန်အထိ ဆရာများသမဂ္ဂနှင့်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ယာယီတက္ကသိုလ်အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (၁၄၅) ခုဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်ပေါင်း (၁၈) ခုသည် ၎င်း၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှ လှုပ်ရှားနေကြောင်း သိရသည်။

ပညာရေးကဏ္ဍနည်းတူ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍသည်လည်း CDM ဝန်ထမ်းအများအပြားဖြင့် NUG က အရှိန်အဟုန်ဖြင့် လုပ်ဆောင်နေသော စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားတစ်ခုဖြစ်သည်။ NUG အနေဖြင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများစွာကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ကိုဗစ်တဝိယလှိုင်းစတင်ပြင်းထန်လာသော ဇွန်လလယ်မှစ၍ NUG ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် လုပ်ငန်းများအားတိုးချဲ့လာခဲ့ပြီး အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် သင်တန်းများပို့ချခြင်း၊ တယ်လီဖုန်းစင်တာများဖွင့်ခြင်း၊ မိဘိုင်းဆေးခန်းများပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အိမ်တိုင်ရာရောက်ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဇွန်လတွင် CDM ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (၅၀၀) ခန့်ဖြင့် Tele-clinic program စတင်ခဲ့ပြီး ကိုဗစ်လူနာများအတွက် အွန်လိုင်းမှအခမဲ့ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် ကုသမှုပေးခြင်းများပြုလုပ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများသည် မြေပြင်ရှိပရဟိတအဖွဲ့များနှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ကွန်ယက်များနှင့်အတူ အောက်ဆီဂျင်အထောက်အပံ့ပေးခြင်း၊ အစားအစာများနှင့်ဆေးဝါးများထောက်ပံ့ရန် လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်းလည်း သိရသည်။ တိုင်းရင်းသားကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကိုဗစ်-၁၉ ကာကွယ် ထိန်းချုပ်ကုသရေးအဖွဲ့ COVID 19 Task Force (CTF) အားဖွဲ့စည်းကြောင်း ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့ရက်စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအဖွဲ့အား တိုင်းရင်းသားကျန်းမာရေးကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်ရှိ မယ်တော်ဆေးခန်းတည်ထောင်သူ ဒေါက်တာစင်သီယာမောင်က ခေါင်းဆောင်မည် ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အနေဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ ကာကွယ်ဆေးအပါအဝင် ရောဂါထိန်းချုပ်ကာကွယ်ရေးအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အပံ့များ နိုင်ငံတကာမှရရှိနိုင်ရေးအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် NUG အနေဖြင့် လက်တွေ့တွင် တိုင်းရင်းသားဒေသများရှိ စစ်ဘေးရှောင်ဒုက္ခသည်များအား လုံလောက်စွာကူညီပံ့ပိုးပေးနိုင်မှု မရှိသည့် အပေါ် ဝေဖန်မှုများလည်းရှိနေသည်။ အဆိုပါဒေသများတွင် CDM တွင်ပါဝင်သော ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများက နယ်ခံများ၏ထောက်ပံ့မှုမရှိမှု၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် စစ်ဘေးရှောင်များ အတွက် ဆေးကုသမှုများကိုတနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်နေကြသည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍသည် NUG နှင့် CDM ဝန်ထမ်းများအကြား သိသာထင်ရှားသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများရှိနေသည့် နယ်ပယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ စစ်တပ်အားစွန့်ခွာလာသော စစ်သားများနှင့်ရဲများသည် NUG ၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်ရှိ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များအတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်း၊ တပ်အတွင်းမှ CDM ပါဝင်ရန် စိတ်ပါဝင်စားသူများကိုဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် စစ်သတင်းများအား ပေါက်ကြားစေခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်လျက်ရှိနေသည်။ CDM စစ်သားများဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော People's Embrace နှင့် ပူးပေါင်း၍ NUG ၏ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် CDM လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များနှင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် CDM ပါဝင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးသည့် တပ်တွင်းမှ စစ်သားများအတွက် CDM ကုန်ပိုက်များထုတ်ပေးမည်ဟု ဇူလိုင် ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လပထမအပတ်အထိ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ၇၁၉ ဦးသည် Telegram မှတစ်ဆင့် CDM တွင် ပါဝင်သူများအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ထားကြောင်းသိရသည်။ စစ်သည်တော်ကျင့်ဝတ်အပြင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များအတွက် စစ်ရေးမဟာဗျူဟာများနှင့် မူဝါဒတို့သည်လည်း ၎င်းတို့ ပူးပေါင်းမှု၏ ရလဒ်တစ်ချို့ဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

စစ်တပ်၏ တုံ့ပြန်မှု

CDM ၏ သက်ရောက်မှုနှင့် ကျော်ကြားမှုကြောင့် အံ့အားသင့်သွားသော စစ်တပ်သည် အဆိုပါလှုပ်ရှားမှု အားနည်းစေရေးအတွက် နည်းလမ်းပေါင်းစုံကိုအသုံးပြုနေသည်။ အာဏာသိမ်းမှုအစောပိုင်းကာလတွင် စစ်တပ်အနေဖြင့် CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သူများနှင့် ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာပြန်လည်တုံ့ပြန်နိုင်ခြင်း မရှိသေးဘဲ ၎င်း၏ဩဇာခံ အထက်အရာရှိများမှတစ်ဆင့်သာ ဝန်ထမ်းများရုံးပြန်တက်ရန် စည်းရုံးခြင်း စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းနှင့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းတို့ကိုသာ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ရုံးပြန်တက် ရန်လမ်းဖွင့်ထားကြောင်း ၎င်းတို့အား အရေးယူမှုတစ်ခုတည်းပြုလုပ်မည်မဟုတ်ကြောင်း ဆွဲဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် CDM ပြုလုပ်ခြင်းမရှိသည့် ဝန်ထမ်းများအား အခွင့်အလမ်းများပေးခြင်းနှင့် ရာထူးတိုးပေးခြင်း များကိုလည်း အများအပြား ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် စစ်တပ်၏အနည်းဖြင့် ကိုင်တွယ်မှုများသည် ကြာရှည်မခံခဲ့ဘဲ လမ်းပေါ်ထွက်ဆန္ဒပြမှုများအား အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှုများ ပြုလုပ်သည့် မတ်လမတိုင်ခင် ကပင် CDM ပြုလုပ်သောသူများနှင့် ထောက်ပံ့ပေးသူများအား စစ်တပ်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူမှု များပြုလုပ်နေပါပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အားခြိမ်းခြောက်ရန် စစ်သားများနှင့် ရဲများသည် လမ်းများပေါ်တွင် အလောင်းများကိုတစ်ခုတည်းချခဲ့ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်သူများအား နှိပ်စက်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်မှုများအား လူမှုကွန် ယက်တွင်ဖော်ပြခြင်းနှင့် ဖျက်ဆီးထားသောအလောင်းများအား မိသားစုဝင်များထံသို့ ပေးပို့ခြင်းကဲ့သို့သော ဆိုးရွားလွန်းသည့်အကြမ်းဖက်မှုများကိုပြုလုပ်ကြသည်။ စစ်တပ်ထိန်းချုပ်ထားသော ဝန်ကြီးဌာနများက လည်း CDM ပြုလုပ်သူများ နောက်ဆုံးရုံးပြန်တက်ရန် ရက်သတ်မှတ်ခြင်း၊ NLD အစိုးရလက်ထက်က ကိုး ဗစ်အကူအညီအဖြစ် လစာနှစ်လစာကြိုတင်ထောက်ပံ့ ငွေများအား ပြန်ပေးဆပ်ရန်ဖိအားပေးခြင်း၊ မီးရထားလုပ်သား (၁၀၀၀) ခန့်နှင့် ၎င်းတို့၏ မိသားစုများ အပါအဝင် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ CDM ပါဝင်သူများ အား ဝန်ထမ်းအိမ်ယာများမှ နှင်ထုတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ သည်။ NUG နှင့် ဆန္ဒပြသူများက လူမှုရေး ပြစ်ဒဏ် စာရင်းများကို ပြုစုဖော်ပြသကဲ့သို့ စစ်တပ်နှင့် ၎င်း၏ လက်အောက်ခံဝန်ကြီးဌာနများကလည်း CDM ဝန်ထမ်းများအား အလုပ်မှထုတ်ပယ်ကြောင်း နေ့စဉ်နီပီး၊ ကြေငြာခဲ့သည်။ တာဝန်ပျက်ကွက်မှုနှင့် ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်မှုအဖြစ်စွပ်စွဲ၍ နိုင်ငံဝန်ထမ်းဥပဒေအရ ဝန်ထမ်း ထောင်ပေါင်းများစွာအား ယာယီ တာဝန် ရပ်ဆိုင်းခြင်းများပြုလုပ်နေသည်။ မေလ (၂၂) ရက်အထိ စာရင်းများ အရ အဆင့်မြင့်ပညာရေးဝန်ထမ်း (၃၅၀၀၀) အနက်မှ (၁၉၅၀၀) နှင့် မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းအဆင့် သင်ကြားရေးဝန်ထမ်း (၄၅၀၀၀၀) အနက် (၁၂၅၉၀၀) သည် အလုပ်မှရပ်ဆိုင်းခံထားရကြောင်း သိရသည်။

ပုံ (၄) CDM ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ပညာရေး ဝန်ထမ်းများအပေါ် တရားစွဲဆိုထားမှုများကို ကြေငြာထားသည့် စစ်တပ်ထိန်းချုပ်ထားသော အင်တာနက်စာမျက်နှာ

Files opened against health staff who participated in CDM activity with attempts to deteriorate peace and stability of the State

May 18, 2021 Myanmar News Agency 65

THE following nurses have been charged under Section 505-A of the Penal Code for inciting State service personnel and health staff to participate in CDM activities, themselves participating in it, supporting CDM activities and CRPH unlawful association with the aim of deteriorating the State administrative machinery.

V	Name	Hospital	Address	S e c - tion of Penal Code	Photo
1					
2					
3					
4					
5					

As tasks are being carried out to arrest those nurses charged, people are urged to inform nearby police stations about these persons and actions will be taken against the persons who submitted them under the law for the supporting those nurse who participated in CDM and CRPH activities. -MNA

Files opened against education staff who participated in CDM activity with attempts to deteriorate peace and stability of the State

May 19, 2021 Myanmar News Agency 62

THE following education staff have been charged under Section 505-A of the Penal Code for inciting State service personnel and education staff to participate in CDM activities, themselves participating in it, supporting CDM activities and CRPH unlawful association with the aim of deteriorating the State administrative machinery.

No	Name	Occupation	Address	Section of Penal Code	Photo
1					
2					
3					
4					
5					

As tasks are being carried out to arrest those education staff charged, people are urged to inform nearby police stations about those education staff, action will be taken against the persons under the law for admitting those education staff. -MNA

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (၆၀၀) ခန့်အပါအဝင် CDM ဝန်ထမ်းရာပေါင်းများစွာနှင့် ၎င်းတို့အားကူညီပေးနေသော လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အဖွဲ့များသည် အမြင့်ဆုံးထောင်ဒဏ်သုံးနှစ်အထိချမှတ်နိုင်သည့် ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေပုဒ်မ ၅၀၅ (က) ဖြင့် တရားစွဲခံထားရသည်။ ဩဂုတ်လ (၂) ရက်နေ့တွင်တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများနှင့် CDM ဝန်ထမ်း အနည်းငယ် အကျဉ်းထောင်မှပြန်လွတ်လာသော်လည်း ဩဂုတ်လဒုတိယအပတ်အထိ စာရင်းများအရ ဆရာဝန် (၄၈) ဦးအပါအဝင် လူ (၁၅၀) ကျော်သည် CDM နှင့် ဆက်စပ်၍ ချုပ်နှောင်ခံနေရဆဲဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် CDM ဆရာဝန်များ၏ ဆေးကုသခွင့်လိုင်စင်များကိုရုတ်သိမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ CDM ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအား ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံဆေးပေးခန်းများတွင် အလုပ်မခန့်ရန် စစ်တပ်က ကြေငြာထားသည်။ ဖေဖော်ဝါရီ (၁) ရက်မှ ဇူလိုင် (၃၁) ရက်အတွင်း ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများ တိုက်ခိုက်ခံရမှု အနည်းဆုံး (၂၅၂) ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး (၂၅) ဦး သေဆုံးခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၏ အဆိုအရ CDM ဝန်ထမ်းများ အပါအဝင် တိမ်းရှောင် လျက်ရှိသူများ၏ မိသားစုဝင် ၇၆ ဦးကို စစ်တပ်ကစားစာခံအဖြစ်ဖမ်းဆီးထားကြောင်းသိရသည်။ ထို့အပြင် CDM လှုပ်ရှားမှုနှင့်ဆက်နွှယ်သည်ဟုယူဆရသော NLD ပါတီဝင်များသည်လည်း ဖမ်းဆီးခံရခြင်း၊ စစ်ဆေး မေးမြန်းစဉ် သေဆုံးသည်အထိနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရခြင်းများကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ဩဂုတ်လပထမပတ်အထိ စာရင်းများအရ လွှတ်တော်အမတ် (၉၈) ဦးအပါအဝင် NLD ပါတီဝင် (၃၂၄) ဦး ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီး အနည်းဆုံး သုံးဦး ထောင်အတွင်းသေဆုံးခဲ့သည်။

ပုံ (၅) ကျန်းမာရေးလုပ်သားများနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဆောက်အအုံများအား တိုက်ခိုက်မှု

						
252 REPORTED INCIDENTS	190 HEALTH WORKERS ARRESTED ¹	86 RAIDS ON HOSPITALS ²	55 MILITARY OCCUPATIONS OF HOSPITALS ³	37 HEALTH WORKERS INJURED ⁴	25 HEALTH WORKERS KILLED ⁵	17 INCIDENTS IMPACTING COVID-19 RESPONSE MEASURES

Source: 01 February – 31 July 2021 Violence Against Health Care in Myanmar Data

အာဏာသိမ်းမှု၊ အာဏာဖိဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှု၊ ကိုဗစ်ကူးစက်ရောဂါနှင့် အကျပ်အတည်း

စစ်တပ်၏ အဆက်မပြတ်ဖိနှိပ်ခြင်းနှင့် ကိုးဗစ်ကူးစက်မှုတကြော့ပြန်ဖြစ်ပွားခြင်းသည် CDM လှုပ်ရှားမှု၏ အရှိန်အဟုန်ကို ထိခိုက်စေခဲ့သည်။ ခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် ငွေကြေးအခက်အခဲများရင်ဆိုင်နေရသဖြင့် ဝန်ထမ်းအချို့သည် ၎င်းတို့၏ ယခင်အလုပ်ကိုပြန်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသလို တချို့က ၎င်းတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုများရုပ်သိမ်းပေးမည်ဆိုသည့် ကမ်းလှမ်းမှုများကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်ပြန်ဝင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုးဗစ်တတိယလှိုင်းရိုက်ခတ်လာသောအခါ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအချို့ လုပ်ငန်းခွင်ပြန်ဝင်သဖြင့် မြို့ကြီးများရှိပြည်သူ့ဆေးရုံများနှင့် ကိုးဗစ်စင်တာအချို့ပြန်လည်အသက်ဝင်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရသည်။ တတိယလှိုင်းမတိုင်မီကာလနှင့်မတူဘဲ အဆိုပါကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်မှု အပေါ် ပြည်သူများအကြား ပြင်းထန်သောဝေဖန်မှုများမရှိခဲ့ပေ။ သို့သော် စစ်တပ်သည် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ CDMers များ၏ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဆောက်အအုံများကို ပိတ်သိမ်းခြင်း၊ အောက်ဆီဂျင်ထုတ်လုပ်သောစက်ရုံများကို ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် အောက်စီဂျင်ဖြည့်တင်းလိုသော ပြည်သူများကို ၎င်းခန့်အပ်ထားသော အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများထံမှ ထောက်ခံစာများ တောင်းခံစေခြင်း

ဖြင့် ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားများ ပြန်လည်လည်ပတ်စေရန်ကြိုးပမ်းကြောင်း စွပ်စွဲမှုများလည်းရှိခဲ့သည်။

ပြင်းထန်ဆိုးရွားသော ကိုးဗစ်ကပ်ရောဂါတဖန်ဖြစ်ပွားလာသည့်အချိန်တွင် CDM လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ယိုယွင်း ပျက်ဆီးသွားသော အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားများကြောင့်သာမက CDMers များအပေါ် စစ်တပ်၏ အကြမ်းဖက် တုံ့ပြန်မှုများက အဆိုးရွားဆုံးလူသားအကျပ်အတည်းဆီသို့ဦးတည်သွားစေခဲ့ပြီး မည်သူ့ကို မဆိုထိခိုက်စေခဲ့ သည်။ တိုင်းပြည်၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်သည် အာဏာသိမ်းမှုအစောပိုင်း နေ့များကတည်းက CDM လှုပ်ရှားမှုအရှိန်မြှင့်တက်လာခြင်းနှင့်အတူ ပြိုလဲခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ စစ်တက္ကသိုလ်များမှ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများဖြင့် စနစ်အားပြုပြင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု စစ်တပ်က ဝါကြွားခဲ့သော်လည်းဘဲ လက်တွေ့တွင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းလုံးဝမရှိခဲ့ပါ။ စစ်တပ်ထိန်းချုပ်ထားသောသတင်းရင်းမြစ်များအရ ဇူလိုင်လအတွင်း တစ်ရက်လျှင် ကိုးဗစ်ကြောင့် လူ ၃၀၀ ခန့်သေဆုံးကြောင်းကြေငြာခဲ့သော်လည်းဘဲ လွတ်လပ်သော ပြည်တွင်းသတင်းမီဒီယာများ၏ တင်ပြမှုအရ ရန်ကုန်မြို့တစ်မြို့ထဲတွင် ပင် တစ်ရက်လျှင် အနည်းဆုံးလူ ၆၀၀ သေဆုံးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိလူဦးရေ ၅၄ သန်း၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် ကိုးဗစ်ကူးစက်ခံရ နိုင်ကြောင်း၊ ၆.၂ သန်းသောပြည်သူများသည်လည်း လအနည်းငယ်အတွင်း ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုကို ရင်ဆိုင်ရ နိုင်ကြောင်းခန့်မှန်းထားကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒေသတွင်း၌ ကိုးဗစ် ဗဟိုချက်အသစ်ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ် ရှိကြောင်း စိုးရိမ်မှုများလည်းရှိနေသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ အကျဉ်းထောင်များနှင့် နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသူ ၂၀,၀၀၀ ကျော်အား လက်ခံထားရှိသော ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများတွင်လည်း ရောဂါကူးစပ်မှုများဖြစ်ပွားနေသည့်အခြေအနေများကြောင့် စိုးရိမ်ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်နေပြီး ၎င်းတို့၏ အခက်အခဲများကို ပိုမိုဆိုးရွားစေသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရပ်ဘက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ ဦးဆောင်ပြုလုပ်သော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ မိခင်နှင့်ကလေး ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများသည်လည်း နေရာအနှံ့အပြားတွင် ရပ်တန့်သွားပြီဖြစ်သည်။ အရေးပေါ်သားဖွားကုသမှုမရှိခြင်းကြောင့် လစဉ် ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီး (၂၅၀) ခန့်သေဆုံးနိုင်ချေ ရှိနေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ထောင်ပေါင်းများစွာ သော CDM ဝန်ထမ်းများ အထူးသဖြင့်ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများသည် စစ်တပ်ထိန်းချုပ်ထားသော အလုပ်များသို့ ပြန်ရန်တွန့်ဆုတ်နေဆဲဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် အရေးပေါ်ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်သားများအားရိုက်နှက်ခြင်း၊ သေနတ်များဖြင့်ပစ်ခြင်း၊ ထင်ရှားသောဆရာဝန်များနှင့် ဆေးကျောင်းများမှ ပါမောက္ခများကိုဖမ်းဆီးခြင်း၊ ကိုးဗစ်ရောဂါကြောင့် ဆရာဝန်များ အကျဉ်းထောင်အတွင်း မသေဆုံးသင့်ဘဲ သေဆုံးရခြင်းစသည့်အဖြစ်အပျက်များကြောင့် လူငယ်နှင့်လူလတ်ပိုင်း အများစုဖြစ်သော CDM ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတို့သည် လုပ်ငန်းခွင်ပြန်လည် ဝင်ရောက်ခြင်းအား ခါးခါးသီးသီး ငြင်းပယ်ကြသည်။

အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းမြန်မာနိုင်ငံမှာတွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးနှင့် ကြားနေရေးအတွက် အခွင့်အရေးမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ CDM သည် ၎င်း၏နိုင်ငံရေးဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အာဏာထိန်းချုပ်ရန်အတွက် အဓိက အတားအဆီးဟုရှုမြင်ထားသော စစ်တပ်သည် အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုနှင့် ထောက်ခံသူများအား အပြင်းထန်ဆုံး သော အရေးယူမှုများကိုဆက်လက်လုပ်ဆောင်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ကပ်ရောဂါကာလအတွင်းတွင်ပင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဝန်ထမ်းများနှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအဆောက်အအုံများကို ပစ်မှတ်ထားခြင်းက သိသာထင်ရှားသောဖြစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာမြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးကျော်မိုးထွန်းအား မကြာသေးမီကလုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန်ကြိုးပမ်းမှုနှင့် ပြည်ပရှိ CDM သံတမန်များနှင့် ပညာသင်ကြားနေ ကြသော အစိုးရဝန်ထမ်းများအားခြိမ်းခြောက်ခြင်းက စစ်တပ်အနေဖြင့် ၎င်း၏ အာဏာကိုထိန်းသိမ်းနိုင်ရေး အတွက် အဆုံးစွန်ထိလုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားစေသည်။

လတ်တလောဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများက CDM အပေါ်ပြည်သူများ၏ အားပေးမှုသည် လျော့ကျခြင်းမရှိသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။ CDM ဝန်ထမ်းများသည် အများအကျိုးအတွက် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကိုစွန့်လွှတ်အနစ်နာခံသူများအဖြစ် လက်ခံထားသောအမြင်များသည် များစွာ

ပြောင်းလဲခြင်းမရှိပါ။ NUG သည် CDM ဝန်ထမ်းများအားထောက်ပံ့ရန်အတွက် ထိလက်မှတ်များ ရောင်းချမည့် ဆိုရှယ်မီဒီယာစာမျက်နှာတစ်ခုကို ဖန်တီးသောအခါ နာရီပိုင်းအတွင်း လူလေးသိန်းကျော် က ထိုစာမျက်နှာကို နှစ်ခြိုက်ကြောင်းပြသခဲ့သည်။ လက်မှတ်များကို ရက်နေ့တွင်စတင်ရောင်းချသည့် ဩဂုတ်လ (၁၅) ရက်နေ့က တစ်နာရီအတွင်း ကျပ်သန်းတစ်ရာ (AUD 100,000) တန်ဖိုးရှိလက်မှတ် (၅၀,၀၀၀) ကျော်ကို ရောင်းချခဲ့ရသည်။ ဒုတိယနေ့တွင်လည်းအလားတူပင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များ၏ CDM ပါဝင်မှုနှုန်းသည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်လအတွင်း ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်မြင့်တက်လာခဲ့ သည်။ ဇွန်လ အထိ CDM စစ်သားနှင့်ရဲ ၁၀၀၀ ကျော်သာရှိသော်လည်း ဩဂုတ်လကုန်တွင် CDM စစ်သားများနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ကူညီသူများ၏အဆိုအရ အရေအတွက်အားဖြင့် ၂၅၀၀ ခန့်အထိတိုးလာပီ ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် CDM ရဲအရေအတွက်အများဆုံးရှိသော ကယား (ကရင်နီ) ပြည်နယ်တွင် အာဏာသိမ်းမှုကိုဆန့်ကျင်သော အုပ်စုများက ဒေသတွင်းအာဏာထိန်းချုပ်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းမှုအဖြစ် ဩ ဂုတ်လတွင် CDM တွင်ပါဝင်သူ ရဲ ၃၀၀ ဖြင့် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ (၂) ရက် အထိ ချင်းပြည်နယ်၊ ကချင်၊ ကယား (ကရင်နီ)၊ ကရင်၊ မွန်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်များတွင် CDM ဝန်ထမ်း ခန့် မှန်းချေ (၅၂၀၀၀) ကျော်ရှိနေပြီး ချင်းပြည်နယ်တွင် CDM ပါဝင်မှုအမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း စုစုပေါင်း၏ (၇၂) ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိနေသည်။

ပြင်းထန်ဆိုးရွားသောကပ်ရောဂါနှင့် နက်ရှိုင်းသောအကျပ်အတည်းများရှိနေသော်လည်း စစ်တပ်နှင့် CDM လှုပ်ရှားသူများနှင့် ၎င်းတို့အားထောက်ခံသူများအကြား တင်းမာမှုများဖြေလျှော့သွားရန် အလားအလာ မရှိပေ။ အထူးသဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့်ပညာရေးကဏ္ဍများသည် အဆိုပါပြိုင်ဆိုင်မှု၏ ဆိုး ကျိုးများကို ပိုမို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ NUG ၏ ပြည်သူ့ခွဲစစ်ကြေညာပြီးနောက် အရှိန်မြင့် တက်လာသော ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုနှင့် လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ များသည် ပိုမိုဆိုးရွား လာဖွယ်ရှိနေသည်။ အရေးပေါ်အကူအညီလိုအပ်သောနေရာများသည်လည်း အလျင်အမြန်တိုးပွားလာနေပြီး အစဉ်အဆက်စစ်ဒဏ်ခံရသောတိုင်းရင်းသားဒေသများသာမက ဗမာ အများစုနေထိုင်သော ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြဒေသများသည်လည်း စီးပွားရေးနှင့်ကျန်းမာရေးစနစ်ပြိုလဲမှု ဒဏ်ကို ဆိုးရွားစွာခံစား နေရပြီဖြစ်သည်။ အာဏာသိမ်းမှုမတိုင်ခင်က မြန်မာပြည်အတွင်းဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် တစ်ခုမဟုတ်သော ကျောက်ကပ်ရောင်း၍ စားဝတ်နေရေးဖြေရှင်းရန် ကြိုးပမ်းနေသူများလည်းရှိနေပြီ ဖြစ်သည်။ ဇူလိုင်လ တစ်လတည်း၌ပင် ရန်ကုန်၊ မကွေး၊ ရောဝတီနှင့် နေပြည်တော်အပါအဝင်ဒေသ အသီးသီးမှ လူနှစ်ဆယ်ကျော်က ၎င်းတို့၏ ကျောက်ကပ်များကိုရောင်းချလိုကြောင်း လူမှုကွန်ယက်တွင် ကြေငြာခဲ့ကြသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းသည် စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အာဏာဖီဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှုအား ပေါ်ထွက်လာခြင်း၊ လူထုထောက်ခံမှုတိုးလာခြင်းနှင့် လှုပ်ရှားမှုအားခိုင်မာစေရန်ရန်ကန်ခြင်းစသည့် အဆင့် သုံးဆင့်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် လှုပ်ရှားမှုအားပျော့စေရန် စစ်တပ်၏လုပ်ဆောင်ချက် များကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ CDM သည် စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို အဆုံးသတ်နိုင်လိမ့်မည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် အာဏာဖီဆန်ရေးလူထုလှုပ်ရှားမှုသည် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် အာဏာသိမ်းပြီး နောက်တစ်နေ့တွင်စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ CDM လှုပ်ရှားမှုသည် နေချင်းညချင်းကြီး ထွားလာပြီး အဓိက အစိုးရလုပ်ငန်းအားလုံးနှင့် စီးပွားရေးကိုထိခိုက်စေသည်။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် နည်းပညာကျွမ်းကျင်သော လူငယ်များ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် အဆိုပါလှုပ်ရှားမှုသည် လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျားမနှင့် မျိုးဆက်များအားလုံးကို ပေါင်းစည်းစေခဲ့ပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ် လူထုအုံကြွမှုနောက်ပိုင်း အကြီးမား ဆုံးသော လူထုလှုပ်ရှားမှုများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ပြီး ပြည်သူ့ဝန်ထမ်း (၄၀၀၀၀၀) ကျော်ပင် ပါဝင်ခဲ့ကြ သည်။

ပါဝင်သူဦးရေအများဆုံးဖြစ်သော ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးကဏ္ဍများသည် NUG ၏ ဖိနှိပ်မှုအား ခံနိုင် ရည် အရှိဆုံး စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်မှုယန္တရားများဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထို့အပြင် NUG နှင့် CDM လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့

ဝင်များနှင့် ခိုင်မာသောပူးပေါင်းမှုများကလည်း စစ်တပ်အတွက် ကြီးမားသောခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ သို့သော်လည်း စစ်တပ်၏ ပြင်းထန်သောအရေးယူမှုများ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲများနှင့် ဇွန်လလယ်က စတင်ခဲ့သော ဆိုးရွားလှသည့် ကိုးမတ်တိယလှိုင်းကြောင့် လူအများအပြားသည် အလုပ်ပြန်ဆင်းခဲ့ကြ သဖြင့် လှုပ်ရှားမှု၏အရှိန်ကိုထိခိုက်စေခဲ့သည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော CDM ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများသည် ပုန်းအောင်းနေရသူပြီး ဖမ်းဆီးခံရသူအများအပြားလည်းရှိနေသည်။ NLD ပါတီသစ္စာခံများ၊ သပိတ် ခေါင်းဆောင်များ၊ NUG/CRPH နှင့် PDF အဖွဲ့ဝင်များကဲ့သို့ပင် CDM ပါဝင်သူများသည် စစ်တပ်၏အဓိက ပစ်မှတ်များဖြစ်နေအုန်းမည်ဖြစ်သည်။ CDM သည်၎င်း၏ အာဏာထိန်းချုပ်နိုင်မှုအတွက် ကြီးမားသော ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုအဖြစ် ရှုမြင်ထားသော စစ်တပ်အတွက် ထိုလှုပ်ရှားမှုအား နှိမ်နင်းရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းနေမည်သာဖြစ်သည်။

သို့သော် CDM ၏ ကျော်ကြားမှုသည် ကျဆင်းလာခြင်းမရှိဘဲ အာဏာရှင်စနစ်ကို အမှန်တကယ် ဖြုတ်ချနိုင်သော လူထုလှုပ်ရှားမှုတစ်ခုအဖြစ် ပြည်သူအများက ဆက်လက်လက်ခံထားကြမည်ဖြစ်သည်။ ကွဲပြား ခြားနားမှုများနှင့် သဘောထားကွဲလွဲမှုများရှိနေစေကာမူ စစ်တပ်ကိုဆန့်ကျင်သော အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးက CDM လှုပ်ရှားမှုကိုဆက်လက်ထောက်ခံသွားမည်ဖြစ်ပြီး CDM တွင် ပါဝင်သူများကိုလည်း အများအတွက်အနစ်နာခံသူများအဖြစ် ဂရုဏာသက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ထောင်ပေါင်းများစွာသော CDM ပါဝင်သူများသည် စစ်တပ်ကအာဏာရှိနေသဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ်ခိုင်မာစွာရပ်တည် နေအုန်းမည်သာဖြစ်သဖြင့် ကြားနေရေးဝါဒနှင့် နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းဖြင့် ဖြေရှင်းချက်အတွက် အလားအလာ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။

အာဏာသိမ်းမှုနှင့် ကပ်ရောဂါကြောင့်ပျက်စီးမှုများသည် မကြုံစဖူးလောက်အောင်ပင်ဆိုးရွားလွန်းနေသည်။ ဤအကျပ်အတည်းများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏ အကူအညီများအရေးကြီး လိုအပ်နေသည်။ လျင်မြန်စွာတိုးပွားလာသော ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုပြဿနာနှင့် ဆေးဝါးအကူအညီများ ထောက်ပံ့ပေးခြင်းကို ဦးစားပေးရန်လိုသကဲ့သို့ စိတ်ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးထောက်ပံ့မှုများကိုလည်း အချိန်ကြာကြာလျစ်လျူမရှုသင့်ပေ။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံအတွင်းရှိ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အေဂျင်စီများသည် CDM လှုပ်ရှားမှုနှင့် CDMers များအပေါ်ထားရှိသော လူထု၏သဘောထားအမြင်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနားလည် သဘောပေါက်ရန်လွန်စွာအရေးကြီးသည်။ CDM လှုပ်ရှားမှုနှင့် ဒေသခံများ၏ သဘောဆန္ဒများအား အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် ဦးစားပေးခြင်းမရှိပါက လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်သူများ၏ မယုံကြည်မှုနှင့် ငြင်းပယ်မှုကိုကြုံတွေ့ရနိုင်သည်။ အကြောင်းမှာ CDM အပေါ်ထားရှိသော ပြည်သူများ၏ ခံယူချက်များသည် အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းအမြစ်တွယ်နေပြီးဖြစ်သောကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

Australian
National
University

Contact us

SEARBO Project

Department of Political and Social Change
Coral Bell School of Asia Pacific Affairs ANU
College of Asia and the Pacific
Hedley Bull Building
130 Garran Road
Canberra ACT 2600 Australia

Overall Chief Investigator:

E paul.hutchcroft@anu.edu.au

W psc.bellschool.anu.edu.au/searbo-supporting-rules-based-order-southeast-asia